

Bezpieczna przystań

Projekt „Opracowanie i wdrożenie długofalowej strategii komunikacyjnej Urzędu do Spraw Cudzoziemców” współfinansowany z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

Wyłączna odpowiedzialność za wyrażone opinie spoczywa na autorze i Komisja Europejska oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji nie ponoszą odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

ul. Taborowa 33
02-699 Warszawa

e-mail: udsc@udsc.gov.pl
www.udsc.gov.pl

facebook.com/udsc.gov
twitter.com/UdSC_gov_pl

PROCES LEGALIZACJI POBYTU CUDZOZIEMCÓW NA TERYTORIUM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH

HANDBOOK DLA PRZEDSTAWICIELI UCZELNI ZAJMUJĄCYCH SIĘ REKRUTACJĄ
I OBSŁUGĄ CUDZOZIEMCÓW

Urząd do Spraw Cudzoziemców

Opracowanie treści: Dorota Czarnomska

Nadzór merytoryczny: Michał Bleszyński

Korekta: Ewa Psiurska

Opracowanie graficzne i skład: Aleksander Wyszyński

Konsultacja metodyczna: dr Ewa Jarczewska-Gerc,

Uniwersytet Humanistycznospołeczny SWPS

Publikacja nie stanowi źródła prawa. Autorzy dołożyli należytej staranności, aby była ona zgodna z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Materiał opracowano w ramach projektu nr 6/1-2015/BK-FAMI „Opracowanie i wdrożenie długofalowej strategii komunikacyjnej Urzędu do Spraw Cudzoziemców” współfinansowanego z Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji - Bezpieczna przystań.

© Copyright by Urząd do Spraw Cudzoziemców

Warszawa styczeń 2019, egzemplarz bezpłatny

SPIS TREŚCI

WYKAZ PODSTAWOWYCH SKRÓTÓW I TERMINÓW	5
WPROWADZENIE	6

LEGALIZACJA POBYTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH 9

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY UDZIELANE W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH (STUDIA STACJONARNE) 9

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH	11
WYMOGI MATERIALNOPRAWNE UDZIELENIA ZEZWOLENIA	12
ETAPY PROCEDURY. ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM	13
ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI	14
ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENNICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU I POBRANIA ODCISKÓW LINII PAPIELARNYCH	23
ETAPY PROCEDURY. WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE UDZIELENIA CUDZOZIEMCOWI ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	26
ETAPY PROCEDURY. WSPÓŁPRACA Z ORGANEM W TOKU ROZPATRYWANIA WNIOSKU	27
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	28
ETAPY PROCEDURY. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z FAKTU UDZIELENIA ZEZWOLENIA	31
LISTA KONTROLNA	32

LEGALIZACJA POBYTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH 33

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY UDZIELANE W CELU POBIERANIA NAUKI (STUDIA NIESTACJONARNE) 33

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA NA STUDIACH W FORMIE NIESTACJONARNEJ	35
WYMOGI MATERIALNOPRAWNE UDZIELENIA ZEZWOLENIA	36
ETAPY PROCEDURY	37
ETAPY PROCEDURY. SKOMPLETOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU	38
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	43
ETAPY PROCEDURY. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z FAKTU UDZIELENIA ZEZWOLENIA	46
LISTA KONTROLNA	47

POBYT OBYWATELI UE I CZŁONKÓW ICH RODZIN W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH	49
PRZEPISY REGULUJĄCE OBOWIĄZEK REJESTRACJI POBYTU OBYWATELA UE I UZYSKANIE KARTY POBYTU	
CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	51
WARUNKI PRZYSŁUGIWANIA PRAWA POBYTU	52
ETAPY PROCEDURY	54
ETAPY PROCEDURY. ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM	55
ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI	56
ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU	62
ETAPY PROCEDURY. WSPÓŁPRACA Z ORGANEM W TOKU ROZPATRYWANIA WNIOSKU	63
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	64
UPRAWNIENIA WYNIKAJĄCE ZE STATUSU OBYWATELA UE ORAZ CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	66
LISTA KONTROLNA	67
 PODSTAWOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI I DANE TELEADRESOWE	69
NAJWAŻNIEJSZE DANE KONTAKTOWE	72
 FRAGMENTY REGULACJI	75
WYBÓR PRZEPISÓW USTAWY O CUDZOZIEMCACH	75
W SPRAWACH PROCEDURALNYCH	76
W SPRAWACH UDZIELANIA ZEZWOLEŃ NA POBYT CZASOWY (PRZEPISY OGÓLNE)	77
W SPRAWACH UDZIELANIA ZEZWOLEŃ W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH (STOSOWANE WRAZ Z PRZEPISAMI OGÓLNYMI DOT. ZEZWOLEŃ NA POBYT CZASOWY)	81
 FRAGMENTY REGULACJI	85
WYBÓR PRZEPISÓW USTAWY O WJEŹDZIE	85
W SPRAWACH PROCEDURALNYCH	86
W SPRAWACH REJESTRACJI POBYTU	87
W SPRAWACH NABYCIA PRAWA STAŁEGO POBYTU	90

WYKAZ PODSTAWOWYCH SKRÓTÓW I TERMINÓW

UE – Unia Europejska

RP – Rzeczypospolita Polska

K.P.A. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 2096 z późn.zm.)

USTAWA O CUDZOZIEMCACH – ustawa z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 2094 z późn.zm.)

USTAWA O WJEŹDZIE – ustawa z dnia 14 lipca 2006r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 900 z późn.zm.)

CUDZOZIEMIEC – każdy, kto nie posiada obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej, w tym także bezpaństwowiec.

OBYWATEL PAŃSTWA TRZECIEGO – każdy cudzoziemiec nieposiadający obywatelstwa Unii Europejskiej, Norwegii, Islandii, Lichtensteinu lub Szwajcarii.

OBYWATEL UNII EUROPEJSKIEJ – (w rozumieniu ustawy o wjeździe) cudzoziemiec będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG, tj. Norwegii, Islandii, Lichtensteinu) oraz Szwajcarii.

LEGALIZACJA POBYTU – udzielenie w formie decyzji administracyjnej obywatelowi państwa trzeciego uprawnienia do pobytu na terytorium RP w określonym celu uzasadniającym jego zamieszkiwanie, co do zasady przez okres dłuższy niż 3 miesiące, w oparciu o przepisy ustawy o cudzoziemcach oraz akty wykonawcze do ustawy. Zezwolenie to może posiadać charakter czasowy (do 3 lat) lub bezterminowy. W wyniku udzielenia zezwolenia wydawana jest karta pobytu.

REJESTRACJA POBYTU – procedura administracyjna mająca zastosowanie do obywateli UE oraz członków ich rodzin niebędących obywatelami UE przebywających na terytorium RP przez okres dłuższy niż 3 miesiące służąca stwierdzeniu, czy korzystają oni z prawa do swobody przemieszczania się, zgodnie z wymogami dyrektywy 2004/38/WE. W jej następstwie wydawane jest obywatelom UE zaświadczenie potwierdzające fakt rejestracji pobytu, zaś członkom ich rodzin niebędącym obywatelami UE wydawana jest karta pobytu członka rodziny obywatela UE.

STUDIA – (w rozumieniu przepisów migracyjnych) kształcenie na wyższej uczelni pobierane w formie stacjonarnej na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich albo w szkole doktorskiej. Pojęcie obejmuje także kurs przygotowawczy do odbycia tych studiów.

NAUKA – kształcenie na wyższej uczelni pobierane w formie innej niż stacjonarna na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich albo w szkole doktorskiej oraz inne formy kształcenia na studiach wyższych.

Niniejsza publikacja poświęcona jest aspektom prawnym i praktycznym legalizacji pobytu obywateli państw trzecich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podejmujących lub kontynuujących kształcenie na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo w szkole doktorskiej, w tym także w formie niestacjonarnej, oraz uzyskania prawa pobytu przez obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin w wymienionych celach.

W handbooku omówione zostały podstawowe formy i narzędzia legalizacji pobytu w celu kształcenia się na uczelniach wyższych – w przypadku cudzoziemców pochodzących spoza obszaru Unii Europejskiej oraz niebędących obywatelami Norwegii, Islandii, Lichtensteinu oraz Szwajcarii zostały one omówione odrębnie dla form kształcenia stacjonarnego i niestacjonarnego.

Materiały, które Państwu przedstawiamy, zostały opracowane w taki sposób, aby przystępnie zobrazować procedury przewidziane dla legalizacji pobytu cudzoziemców w celach dotyczących kształcenia na studiach.

W przypadku studentów będących obywatelami państw trzecich, odrębnie ujęte zostały procedury związane z kształceniem się w formie stacjonarnej (**część 1A**) oraz w formie niestacjonarnej (**część 1B**).

Procedury dotyczące rejestracji pobytu w celu obywatela UE oraz uzyskania karty pobytu członka rodziny obywatela UE w celu kształcenia się na studiach zostały przedstawione w części 2Δ. Forma pobierania kształcenia (stacjonarna lub niestacjonarna) pozostaje bez znaczenia z punktu widzenia uregulowań dotyczących pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli unijnych i członków ich rodzin, dlatego nie było potrzeby opracowania odrębnych części poświęconych tym kwestiom.

Aby zrozumieć procedury administracyjne regulujące pobyt cudzoziemców na terytorium Polski w celach kształcenia się na studiach konieczne jest przeanalizowanie, kto podlega tym procedurom oraz w jakiej formie uregulowany jest pobyt różnych kategorii cudzoziemców.

Cudzoziemiec czyli kto?

Cudzoziemcem jest w rozumieniu ustawy o cudzoziemcach każdy, kto nie posiada obywatelstwa polskiego. Cudzoziemcem jest zatem zarówno bezpaństwowiec, jak i osoba posiadająca dwa i więcej obywatelstw pod warunkiem, że pośród nich nie znajduje się obywatelstwo polskie.

Należy pamiętać, iż uprawnienia pobytowe **obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej**, obywateli państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), tj. Norwegii, Islandii i Lichtensteinu, oraz obywateli Konfederacji Szwajcarskiej, a także członków ich rodzin, różnią się od tych przyznanych cudzoziemcom pochodzącym spoza Unii Europejskiej i tych państw, zwanych **obywatelami państw trzecich**.

Względem pierwszej kategorii cudzoziemców ustawa o cudzoziemcach nie ma zastosowania. Podlegają oni przepisom ustawy o wjeździe, która implementowała do polskiego porządku prawnego dyrektywę 2004/38/WE regulującą zasady korzystania obywateli unijnych i członków ich rodzin z prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich.

Zezwolenie pobytowe czy rejestracja pobytu?

Ustawa o cudzoziemcach przewiduje trzy podstawowe rodzaje zezwoleń pobytowych udzielanych na terytorium RP, tj.:

- zezwolenie na pobyt czasowy
- zezwolenie na pobyt stały
- zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE

Zezwolenia te wymagają, aby cudzoziemiec wystąpił z odpowiednim wnioskiem złożonym na formularzu. Wniosek powinien być złożony w trakcie legalnego pobytu na terytorium RP realizowanego:

na podstawie ważnej wizy uprawniającej do wjazdu i pobytu na terytorium RP (krajowej lub Schengen, z wyłączeniem wizy wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23 ustawy o cudzoziemcach),

- w ruchu bezwizowym, o ile wiza nie jest względem cudzoziemca wymagana,
- na podstawie zezwolenia pobytowego udzielonego przez inne państwo obszaru Schengen,
- w związku z kontynuacją pobytu na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego przez władze polskie.

Zezwolenie na pobyt czasowy jest podstawowym narzędziem przedłużenia pobytu krótkoterminowego przez obywatela państwa trzeciego na terytorium RP. Może ono zostać udzielone cudzoziemcowi m.in.:

- w celu podjęcia lub kontynuacji studiów stacjonarnych pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich albo w szkole doktorskiej, tj. na podstawie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach
- w celu podjęcia lub kontynuacji kształcenia w formie niestacjonarnej, tj. na podstawie art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach

— o ile cel ten uzasadnia jego zamieszkiwanie w Polsce przez okres dłuższy niż 3 miesiące, a cudzoziemiec spełnia pozostałe wymogi określone w ustawie, co zostanie szczegółowo rozwinięte w dalszej części (tj. w części 1A – dla zezwolenia udzielonego na podstawie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach oraz w części 1B – dla zezwolenia udzielonego na podstawie art. 187 pkt 1 lit. a ww. ustawy).

Cudzoziemiec, który pobiera kształcenie na terytorium RP (niezależnie od tego, czy pobiera je w formie stacjonarnej, czy też w formie niestacjonarnej), może także zalegalizować swój pobyt korzystając z innych możliwości przewidzianych w ustawie, tj. związanych z uzyskaniem zezwolenia na pobyt czasowy w oparciu o inne okoliczności uzasadniające jego zamieszkiwanie w Polsce niż pobieranie kształcenia (np. pozostawanie w związku małżeńskim z obywatelem RP) lub zezwolenia o charakterze bezterminowym (zezwolenie na pobyt stały oraz zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE).

Ustawa o wjeździe nakłada na obywateli unijnych i członków ich rodzin obowiązek rejestracji pobytu trwającego powyżej 3 miesięcy¹. Obowiązek ten nie jest tożsamy z obowiązkiem meldunkowym. Postępowanie dotyczące rejestracji pobytu posiada uproszczony charakter, a zaświadczenie potwierdzające dopełnienie formalności administracyjnych wydawane jest obywatelowi UE niezwłocznie (w przypadku członków rodzin – wydawana jest karta pobytu nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku). Zaświadczenie to jest wydawane, o ile stwierdzone zostanie, iż cudzoziemiec spełnia dodatkowe warunki pobytu określone w art. 16 ust. 1 ustawy o wjeździe. Jedną z podstaw do uzyskania przez obywatela UE prawa pobytu powyżej 3 miesięcy stanowi podjęcie przez niego studiów lub szkolenia zawodowego w Polsce, przy spełnieniu dodatkowych wymogów. Wymogi te zostały szczegółowo opisane w części 2.

¹ w przypadku, jeśli cudzoziemiec poszukuje pracy jego pobyt bez konieczności rejestracji pobytu może wynosić nie dłużej niż 6 miesięcy, chyba, że po tym okresie wykaże, że aktywnie poszukuje pracy i ma rzeczywiste szanse na jej znalezienie.

1

LEGALIZACJA POBYTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH

1a

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY UDZIELANE W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH (STUDIA STACJONARNE)

SPIS TREŚCI

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH	11
WYMOGI MATERIALNOPRAWNE UDZIELENIA ZEZWOLENIA	12
ETAPY PROCEDURY. ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM	13
ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI	14
ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU I POBRANIA ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH	23
ETAPY PROCEDURY. WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA W SPRAWIE UDZIELENIA CUDZOZIEMCOWI ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	26
ETAPY PROCEDURY. WSPÓŁPRACA Z ORGANEM W TOKU ROZPATRYWANIA WNIOSKU	27
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	28
ETAPY PROCEDURY. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z FAKTU UDZIELENIA ZEZWOLENIA	31
LISTA KONTROLNA	32

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY W CELU KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH

Zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach **jest rodzajem zezwolenia na pobyt czasowy**. Zostało ono uregulowane w przepisach rozdziału 6 Działu V ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2094). Wymogi materialnoprawne dotyczące jego udzielenia zostały określone w art. 144 ust. 1 wymienionej ustawy.

Przepisy dotyczące udzielania zezwolenia na pobyt czasowy **w trybie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach** stosowane są łącznie z uregulowaniami dotyczącymi udzielania wszystkich typów zezwoleń na pobyt czasowy przyjętymi w rozdziale 1 Działu V: Część ogólna.

Ustawa zawiera również **odesłanie do aktów wykonawczych** normujących istotne kwestie dotyczące udzielenia tego zezwolenia, w szczególności do:

- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lutego 2018 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy (Dz.U. z 2018 r., poz. 333)
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie wysokości środków finansowych, jakie musi posiadać cudzoziemiec podejmujący lub kontynuujący studia na terytorium RP (Dz.U. z 2018 r., poz. 337)
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1358)
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie opłat pobieranych w Rzeczypospolitej Polskiej od cudzoziemców za wydanie i wymianę dokumentów, które mogą być wydane cudzoziemcom, oraz trybu ich uiszczania
- (Dz.U. z 2014 r., poz. 563, oraz z 2017 r., poz. 1637).
- Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018 r.

w sprawie wzoru zaświadczenia jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej o przyjęciu cudzoziemca na studia stacjonarne lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1835)

Aby cudzoziemiec mógł uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach konieczne jest spełnienie przez niego w sposób łączny następujących wymogów:

- Zarówno deklarowanym, jak i rzeczywistym celem jego pobytu na terytorium RP musi być podjęcie lub kontynuacja **stacjonarnych studiów wyższych lub kształcenie się w szkole doktorskiej**, także wówczas, gdy studia te stanowią kontynuację lub uzupełnienie studiów podjętych na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach) **albo odbycie kursu przygotowawczego** do podjęcia nauki na tych studiach (art. 144 ust. 2).

Celem pobytu może być również **podjęcie lub kontynuacja studiów doktoranckich dopóki będą one prowadzone**. Ilekroć w ustawie o cudzoziemcach mowa jest o szkole doktorskiej, należy przez to rozumieć, zgodnie z art. 329 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r., poz. 1669), również studia doktoranckie.

- Odbywanie takich studiów musi stanowić podstawę ubiegania się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a jednocześnie musi **uzasadniać jego pobyt na terytorium Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące** (art. 98 ust. 1).
- Cudzoziemiec **przedłożył zaświadczenie jednostki prowadzącej studia** o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów (art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a)
- Cudzoziemiec przedłożył **dowód uiszczenia opłaty za studia**, o ile podejmuje lub kontynuuje studia odpłatnie (art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. b)
- Cudzoziemiec **posiada ubezpieczenie** zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub **potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 144 ust. 1 pkt 2 lit. a)
- Cudzoziemiec **posiada wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów studiów** (art. 144 ust. 1 pkt 2 lit. b).

Poszczególne wymogi zostały szczegółowo opisane w kolejnej części prezentującej krok po kroku procedurę zmierzającą do udzielenia zezwolenia.

Postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach wszczynane jest na wniosek obywatela państwa trzeciego złożony do wojewody właściwego ze względu na miejsce jego pobytu. Zanim jednak przystąpi on do złożenia wniosku w sprawie **zaleca się, by zapoznał się z pouczeniem** o zasadach postępowania, przysługujących mu w związku z postępowaniem prawach i obowiązkach.

Takie pouczenie cudzoziemiec otrzyma od pracownika wydziału właściwego w sprawach cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim podczas składania wniosku. Przekazanie cudzoziemcowi pisemnego pouczenia w zrozumiałym dla niego języku jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 7 ustawy o cudzoziemcach.

Cudzoziemiec może także, niezależnie od tego, pobrać pouczenie drogą elektroniczną (jest ono dostępne m.in. pod adresem www.udsc.gov.pl/cudzoziemcy) lub zwrócić się do właściwego wojewody o jego udostępnienie jeszcze przed złożeniem wniosku.

Pouczenie zawiera cenne wskazówki odnośnie tego, **w jaki sposób prawidłowo wypełnić wniosek** oraz skompletować wymaganą w danej sprawie dokumentację. Objaśnia także kolejne etapy procedury – od wszczęcia postępowania do jego zakończenia decyzją ostateczną.

W przypadku, gdy, pomimo zapoznania się z pouczeniem, cudzoziemiec nadal posiada wątpliwości odnośnie poszczególnych zapisów zawartych w treści wniosku, **konieczne jest, by sygnalizował te wątpliwości osobie przyjmującej wniosek**, która zobowiązana jest do udzielenia mu koniecznych wskazówek tak, by nie poniósł szkody z powodu nieznamomości przepisów.

Wypełnienie wniosku

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy **składa się na formularzu według wzoru** określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lutego 2018 r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

Formularze wniosków są dostępne elektronicznie na stronach internetowych prowadzonych przez wydziały właściwe w sprawach cudzoziemców w urzędach wojewódzkich (ich wykaz znajduje się w części 3 publikacji) oraz w siedzibach tych wydziałów, ich delegatur oraz innych miejscach, w których istnieje możliwość składania wniosku w sprawach legalizacyjnych (na podstawie decyzji wojewodów). Interaktywny formularz wniosku znajdziecie Państwo także pod adresem: www.cudzoziemcy.gov.pl.

Treść wniosku (poszczególne elementy) została określona w art. 106 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach i obejmuje takie dane lub informacje dotyczące cudzoziemca, jak:

- Imię i nazwisko, datę urodzenia, informację o płci, obywatelstwo
- Informację o miejscu zamieszkiwania członków rodziny cudzoziemca zamieszkujących na terytorium RP, z określeniem stopnia pokrewieństwa, także informację o ubieganiu się przez nich o zezwolenie na pobyt czasowy oraz pozostawianiu na utrzymaniu cudzoziemca
- Informację o poprzednich i aktualnym pobycie cudzoziemca na terytorium RP
- Informację o podróżach i pobytach zagranicznych cudzoziemca w okresie ostatnich 5 lat
- Informację o środkach utrzymania, ubezpieczeniu zdrowotnym
- Informację o deklarowanym (głównym) celu pobytu
- Informację o zatrzymaniu cudzoziemca, umieszczeniu go w strzeżonym ośrodku lub areszcie dla cudzoziemców, zakazie opuszczania przez niego kraju, odbywaniu kary pozbawienia wolności lub jego tymczasowym aresztowaniu
- Informację o zobowiązaniach wynikających z orzeczeń sądowych, postanowień i decyzji administracyjnych, w tym o zobowiązaniach alimentacyjnych
- Wzór podpisu cudzoziemca
- Pisemne oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe.

Wypełnienie wniosku jest dość intuicyjne, niemniej uzupełniając dane i informacje w nim zawarte należy pamiętać o pewnych zasadach warunkujących jego prawidłowe wypełnienie:

- **Wniosek należy wypełnić w całości, czytelnie w języku polskim, podając informacje i dane zgodne ze stanem faktycznym**

Postępowanie administracyjne od momentu jego wszczęcia do zakończenia decyzją ostateczną jest prowadzone w języku polskim. W przypadku, jeśli cudzoziemiec nie posiada znajomości tego języka konieczne jest, by w celu zrozumienia pytań zawartych we wniosku oraz udzielenia właściwych odpowiedzi, skonsultował się

z osobą zaufaną, która w wystarczającym stopniu zna język dla niego zrozumiały i dostatecznie dobrze włada językiem polskim (tak, by możliwe było prawidłowe tłumaczenie). Może także skorzystać z pomocy tłumacza lub rzetelnego pełnomocnika. W celu ułatwienia zrozumienia treści wniosku poszczególne elementy formularza zostały przetłumaczone na języki obce: angielski, francuski i rosyjski.

Wypełnienie wniosku w języku innym niż polski, wypełnienie w sposób niepozwalający na zrozumienie treści oraz pominięcie niektórych rubryk we wniosku **stanowią braki formalne**, do usunięcia których cudzoziemiec zostanie wezwany przez wojewodę. Nieusunięcie braków formalnych w terminie określonym przez organ, nie krótszym niż 7 dni, zgodnie z instrukcją przekazaną w wezwaniu, stanowić będzie podstawę do **pozostawienia wniosku cudzoziemca bez rozpoznania**. Postępowanie administracyjne nie zostanie skutecznie wszczęte, a cudzoziemiec zmuszony będzie do niezwłocznego opuszczenia terytorium Polski, o ile nie będzie posiadał podstawy do dalszego pobytu na tym terytorium. Taka sytuacja zaistnieje wówczas, gdy wniosek został przez niego złożony tuż przed upływem terminu ważności posiadanej wizy, zezwolenia na pobyt czasowy lub przed upływem dopuszczalnego terminu wynikającego z ruchu bezwizowego.

Przy wypełnianiu wniosku **szczególną uwagę** należy zwrócić na **zgodność danych osobowych** cudzoziemca z ich zapisem zamieszczonym w okazywanym **dokumentie podróży**.

Transkrypcja nazwisk właściwych dla języka polskiego w dokumentach podróży wydawanych przez władze kraju pochodzenia cudzoziemca niekiedy znacząco odbiega od zapisów zamieszczonych w polskich aktach stanu cywilnego (np. Markiewicz -> Markevich, Pszczyński -> Pshchynskyi). Niezależnie jednak od osądu dotyczącego prawidłowości zapisu, cudzoziemiec zobligowany jest do wskazania danych, jakie wystawca dokumentu podróży w nim zamieścił, ewentualnie powinien żądać od władz kraju pochodzenia sprostowania zapisu tychże danych.

W przypadku, jeśli cudzoziemiec posiada kilkucłonowe imię lub nazwisko, wszystkie człony powinny zostać zamieszczone we wniosku, zgodnie z ich porządkiem. Podobnie postępować należy w przypadku podawania danych rodziców lub innych członków rodziny (dane innych członków rodziny podawane są, jeżeli zamieszkują oni na terytorium RP).

Jeśli cudzoziemiec posiadał w przeszłości inne dane osobowe (imię/imiona lub nazwisko/nazwiska) należy je podać lub wskazać na brak zmian w tym zakresie (poprzez wpisanie w odpowiedniej rubryce: brak). O ile zaś cudzoziemiec posługiwał się innymi danymi osobowymi należy o tym fakcie poinformować organ w uzasadnieniu wniosku.

Przy zapisach nazw geograficznych należy korzystać z odpowiedników nazw właściwych językowi polskiemu, o ile takie są znane, np. Kiev – Kijów, Paris- Paryż.

- **We wniosku należy podać miejsce faktycznego pobytu, gdzie odbierana będzie korespondencja.**

Chodzi tutaj o wskazanie rzeczywistego miejsca zamieszkania cudzoziemca. Umożliwia to organom prowadzącym postępowanie w sprawie udzielenia zezwolenia na weryfikację (np. poprzez przeprowadzenie wywiadu środowiskowego), czy

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

cudzoziemiec faktycznie przebywa na terytorium Polski, a tym samym stanowi jedno z możliwych narzędzi sprawdzenia, czy okoliczność wskazywana przez niego we wniosku uzasadnia jego zamieszkiwanie przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

- **W części dotyczącej karalności należy wskazać informacje o wydanych wyrokach, które nie uległy zatarciu, zaś w części dotyczącej toczących się postępowań karnych lub postępowań w sprawach o wykroczenia należy podać informacje o wszystkich toczących się postępowaniach (np. w sprawie nieprzyjętych mandatów karnych)**

W przypadku niepewności co do faktu wydania wyroku wskazać należy, iż postępowanie pozostaje w toku, zaś w przypadku posiadania wątpliwości odnośnie zatarcia skazania przed złożeniem wniosku należy zweryfikować figurowanie danych w Krajowym Rejestrze Karnym lub zaznaczyć we wniosku karalność oraz ujawnić przed organem we wniosku wątpliwości w tym zakresie. Cudzoziemiec powinien pamiętać, że uiszczenie przez niego kary grzywny nie jest równoznaczne z tym, iż nie wszczęto wobec niego postępowania karnego i nie wydano wyroku w sprawie.

Wypełniając wniosek cudzoziemiec zobligowany jest do dochowania należytej staranności, co oznacza, że powinien zawrzeć w nim pełną i zgodną z prawdą informację. Formularz wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy (część G) zawiera oświadczenie dotyczące m.in. konsekwencji złożenia wniosku zawierającego nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje, a także zeznania nieprawdy lub zatajenia prawdy w postępowaniu o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. To, czy cudzoziemiec wypełniał wniosek samodzielnie, czy też przy pomocy innej osoby pozostaje bez znaczenia. To wnioskodawca składa bowiem podpis pod przedmiotowym oświadczeniem i to na nim ciąży konsekwencje związane z przekazaniem niezgodnych z prawdą informacji. Są to konsekwencje zarówno natury karnej wynikające z art. 233 § 1 i 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1600 z późn.zm.), jak i administracyjnej związane z m.in. z odmową udzielenia zezwolenia, o które się ubiega.

- **Na wniosku należy złożyć odrębny podpis oraz wpisać imię i nazwisko posługując się alfabetem łacińskim.**

Istota czynności w postaci złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy **wymaga osobistego działania** cudzoziemca, który ubiega się o udzielenie tego zezwolenia. Oznacza to, że wniosek musi być podpisany przez samego cudzoziemca [podpis nie powinien wychodzić poza ramki pola przeznaczonego do jego złożenia], który ubiega się o udzielenie zezwolenia, nawet w przypadku, jeśli w postępowaniu jest on reprezentowany przez pełnomocnika. Wyjątki od tej zasady dotyczą jedynie sytuacji małoletnich oraz ubezwłasnowolnionych całkowicie i pozostają bez wpływu na wniosek dotyczący udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach (art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach) lub pobierania nauki (art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach).

- **Istotne jest także prawidłowe oznaczenie we wniosku celu deklarowanego pobytu**

Treść wniosku określa żądanie strony. Organ rozpatrujący podanie cudzoziemca nie powinien i nie może samodzielnie ingerować w przedmiot tego żądania. Cudzoziemiec, który zatem chciałby uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy w trybie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach powinien jako cel głównego pobytu

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

wskazać „podjęcie lub kontynuację stacjonarnych studiów wyższych lub studiów doktoranckich” (część C I. pkt 5 formularza wniosku). Ten zaś, którego celem pobytu jest pobieranie kształcenia na studiach w formie niestacjonarnej powinien zakreślić „inne okoliczności” (część C I. pkt 12) oraz je wskazać.

Skompletowanie załączników do wniosku

Cudzoziemiec powinien przygotować się do wizyty w urzędzie wojewódzkim w celu złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy poprzez zgromadzenie wymaganej dokumentacji.

Na etapie składania wniosku **konieczne jest:**

- **Okazanie ważnego dokumentu podróży oraz załączenie do wniosku 4 fotografii spełniających odpowiednie kryteria – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania**

W uzasadnionym przypadku, jeśli cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży oraz **nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający** w sposób niebudzący wątpliwości jego tożsamość i obywatelstwo. W takiej też sytuacji musi on szczegółowo opisać, z czego wynika brak możliwości uzyskania dokumentu podróży oraz wykazać, iż podejmował wysiłki na rzecz jego uzyskania.

Fotografie powinny spełniać wymogi określone w ww. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a zatem:

- nie być uszkodzone, być kolorowe, o dobrej ostrości, o wymiarach 35 mm x 45 mm
- nie mogą być wykonane wcześniej niż w ciągu 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku
- muszą przedstawiać wizerunek twarzy cudzoziemca od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80% fotografii, na jednolitym jasnym tle, w pozycji frontальной, patrzącego na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami, a także odwzorowując naturalny kolor jego skóry
- muszą wyraźnie przedstawiać oczy cudzoziemca, a zwłaszcza jego źrenice, zaś linia oczu powinna być równoległa do górnej krawędzi fotografii.

W sytuacji, jeżeli wniosek dotyczy osoby z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku, fotografie dołączone do wniosku mogą przedstawiać tę osobę w okularach z ciemnymi szklami. W przypadku osoby noszącej nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania, fotografie mogą przedstawiać tę osobę z nakryciem głowy. Nakrycie głowy nie może jednak zakrywać ani zniekształcać owalu twarzy.

Brak któregośkolwiek z tych dokumentów (dokumentu podróży, fotografii zgodnych z rozporządzeniem) **stanowi brak formalny wniosku**, który w przypadku nieuzupełnienia go po wezwaniu przez wojewodę prowadzącego sprawę w określonym terminie, spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Podstawę do takiego działania stanowi art. 64 § 2 K.p.a.

- **Dokonanie opłaty skarbowej – pod rygorem zwrotu wniosku**

Wysokość opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy wynosi 340 zł. Jest to **koszt postępowania, jaki należy uiścić z góry pod rygorem zwrotu wniosku** o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy (art. 261 § 2 K.p.a.). Oznacza to, że jeśli cudzoziemiec nie uiści opłaty skarbowej przed złożeniem wniosku, zostanie

wezwany przez wojewodę do jej uiszczenia w terminie mogącym wynosić od 7 do 14 dni. Jeśli zaś nie zastosuje się do wezwania, musi się liczyć z tym, że wojewoda zwróci wniosek w drodze postanowienia. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

Opłatę skarbową należy uiścić **na rachunek bankowy lub w kasie organu podatkowego**, jakim jest prezydent miasta właściwy ze względu na siedzibę wojewody, do którego składany jest wniosek.

Pożądane na tym etapie jest:

- **Przedstawienie dokumentów niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy**

Z przepisów ustawy o cudzoziemcach, a konkretnie z art. 106 ust. 2 pkt 2, wynika, iż zachowaniem oczekiwanym przez ustawodawcę jest to, aby cudzoziemiec dołączył do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy pełną, wymaganą dokumentację już na etapie jego składania.

Nie czyni to jednak obowiązku przedłożenia dowodów potwierdzających dane i informacje zawarte we wniosku **wymogiem formalnym, którego dotyczy rygor pozostawienia wniosku bez rozpoznania**, jak ma to miejsce w przypadku nieokazania dokumentu podróży lub niezłączenia do wniosków wymaganych fotografii. Jeśli zatem, przykładowo, do wniosku nie zostanie w chwili jego składania załączone zaświadczenie z jednostki prowadzącej studia (które jest jednym z ww. wymogów materialnoprawnych udzielenia zezwolenia, o którym mowa w tej części), wówczas cudzoziemiec będzie mógł uczynić to w toku prowadzonego postępowania. Obowiązkiem wojewody jest bowiem wezwanie o ten konieczny dowód. Dopiero w przypadku, jeśli cudzoziemiec nie odpowie na to wezwanie i takie zaświadczenie nie zostanie dołączone do akt sprawy, wojewoda powinien odmówić udzielenia zezwolenia.

Do dowodów, jakie należy przedstawić w postępowaniu należą:

- **Zaświadczenie jednostki prowadzącej studia o przyjęciu na studia lub kontynuacji studiów, zgodne ze wzorem**

Treść (poszczególne elementy zaświadczenia) została określona w art. 148a ustawy o cudzoziemcach i obejmuje następujące dane lub informacje:

- Imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia studenta oraz jego obywatelstwo
- Numer dokumentu tożsamości cudzoziemca i nazwę państwa, które go wydało
- Nazwę i adres jednostki prowadzącej studia
- Termin rozpoczęcia kształcenia na studiach
- Okres kształcenia, na jaki cudzoziemiec został przyjęty
- Kierunek studiów lub dyscyplina naukowa lub artystyczna
- Określenie formy, poziomu studiów i informacja o ich odpłatności

Wzór zaświadczenia został określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wzoru zaświadczenia jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

o przyjęciu cudzoziemca na studia stacjonarne lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1835).

Należy pamiętać, że **wzór został określony wyłącznie dla zaświadczeń wydawanych cudzoziemcom podejmującym lub kontynuującym kształcenie w formie stacjonarnej.**

Ustawa nakłada na cudzoziemca obowiązek przedstawienia zaświadczenia z jednostki prowadzącej studia o określonej treści (zakresie informacji i danych) i w określonej formie (zgodnej z wzorem ustanowionym przez akt wykonawczy). Przedstawienie przez cudzoziemca zaświadczenia potwierdzającego status studenta, ale niezgodnego z wymogami ustawowymi, nie może stanowić podstawy do stwierdzenia spełnienia przez niego przesłanki z art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach. W konsekwencji cudzoziemiec, o ile nie przedstawi zaświadczenia w wymaganej formie, musi liczyć się z odmową udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach.

- **Dowód uiszczenia opłaty – jeśli cudzoziemiec podejmuje lub kontynuuje studia odpłatnie,**
- **Dowód posiadania ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,**
- **Dokumenty potwierdzające spełnienie wymogu dotyczącego posiadania wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i podróży powrotnej do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd.**

Wymóg dotyczący posiadania środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania w Polsce oraz kosztów podróży powrotnej został dopełniony w różnych przepisach.

W przypadku kosztów utrzymania to zgodnie z art. 144 ust. 1a ustawy o cudzoziemcach środki finansowe posiadane przez cudzoziemca w ujęciu miesięcznym powinny być wyższe niż wysokość dochodu uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w odniesieniu do cudzoziemca oraz każdego członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358) progi dochodowe zostały ustanowione odpowiednio na poziomie **701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł – dla każdej z osób w rodzinie.**

Natomiast **w odniesieniu do kosztów podróży powrotnej albo tranzytu**, wysokość posiadanych środków finansowych **jest regulowana rozporządzeniem** Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie wysokości środków finansowych, jakie musi posiadać cudzoziemiec podejmujący lub kontynuujący studia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2018 r., poz. 337). Rozporządzenie to ustanawia określoną wysokość środków, jakie cudzoziemiec musi udokumentować celem wykazania możliwości pokrycia kosztów podróży powrotnej albo tranzytu, w zależności od państwa z którego

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

przybył. Analogiczna regulacja dotyczy członków rodziny cudzoziemca, którzy pozostają na jego utrzymaniu.

Środki te powinny wynosić:

- **200 zł** – w przypadku, jeśli osoby te przybyły z państwa sąsiadującego z Polską (tj. Rosji, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Słowacji, Czech, Niemiec)
- **500 zł** – w przypadku, jeśli te osoby przybyły z państwa członkowskiego Unii Europejskiej niesąsiadującego z RP lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (tj. Norwegii, Islandii lub Lichtensteinu) lub Szwajcarii
- **2500 zł** – w przypadku, jeśli osoby te przybyły z innych państw
- **lub stanowić równoważność tych kwot w walutach obcych** (według kursu waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy).

Rozporządzenie określa również katalog dokumentów, jakie potwierdzają możliwość uzyskania środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania i podróży cudzoziemca i członków jego rodziny pozostających na jego utrzymaniu. Są to:

- czek podróżny,
- zaświadczenie o wysokości limitu na karcie kredytowej wydane przez bank, który wystawił kartę kredytową,
- zaświadczenie o posiadaniu środków pieniężnych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium RP,
- dokument potwierdzający przyznanie stypendium krajowego lub zagranicznego,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków.

Dla przykładu zatem, jeśli cudzoziemiec pochodzi z państwa sąsiadującego z RP, zaś jego małżonek pozostający na jego utrzymaniu dołącza do niego z państwa pozaeuropejskiego, wówczas cudzoziemiec jest zobligowany wykazać, iż posiada kwotę przewyższającą 1056 zł miesięcznie (tj. przewyższającą dwukrotność kwoty 528 zł) na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członka rodziny w okresie planowanego pobytu oraz kwotę 2700 zł na pokrycie kosztów podróży powrotnej własnej i członka rodziny (200 zł + 2500 zł).

Jeśli dodatkowo odbywa studia na zasadach odpłatności – powinien posiadać dodatkowe środki z przeznaczeniem na ten cel.

Obowiązek przedstawienia tych dokumentów dotyczy zarówno cudzoziemca podejmującego lub kontynuującego studia stacjonarne, jak i odbywającego **kurs przygotowawczy** do podjęcia tychże studiów. Warunkiem uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy przez obywatela państwa trzeciego, który zamierza odbyć kurs przygotowawczy na terytorium RP, jest bowiem **spełnienie tych samych wymogów**, jak te, które dotyczą osoby posiadającej już status studenta lub doktoranta.

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU O UDZIELENIE ZEZWOLENIA WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

Należy pamiętać, że:

*Do wniosku należy dołączać **oryginały dokumentów lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów** (notarialnie lub przez pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym, ewentualnie przez pracownika urzędu wojewódzkiego w biurze podawczym, po okazaniu oryginałów). Dokumenty (poza dokumentem podróży) sporządzone w języku obcym powinny być przedstawione **wraz z tłumaczeniem przysięgłym** na język polski. Wszelkie pisma i wnioski cudzoziemca lub jego pełnomocnika powinny być sporządzane w języku polskim lub przedstawione wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem oraz podpisane odrębnie podpisem umożliwiającym identyfikację wnioskodawcy i jego adresu korespondencyjnego.*

ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU I POBRANIA ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH

Postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy jest postępowaniem dwuinstancyjnym. W pierwszej instancji organem właściwym w sprawie udzielenia zezwolenia jest **wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca** – wojewoda¹ ten przyjmuje wniosek od cudzoziemca, wszczyna (lub odmawia wszczęcia) i prowadzi postępowanie w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy.

Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Zadania Szefa UdSC w zakresie postępowań w sprawach udzielania zezwoleń na pobyt czasowy realizuje Departament Legalizacji Pobytu Urzędu do Spraw Cudzoziemców.

Dane teleadresowe organów znajdują się w części 3.

Ustawa o cudzoziemcach nakłada na obywatela państwa trzeciego **obowiązek osobistego złożenia wniosku** o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy. Konieczne jest zatem, aby stawił się osobiście w urzędzie wojewódzkim w celu złożenia wniosku, pod rygorem pozostawienia jego wniosku bez rozpoznania.

Celem osobistego stawienia jest:

- **identyfikacja cudzoziemca**

W trakcie przyjęcia wniosku dochodzi do porównania wyglądu cudzoziemca z przedkładanymi przez niego zdjęciami, które zostaną w ostatnim etapie zamieszczone w karcie pobytu. Karta pobytu jest rodzajem dokumentu potwierdzającego tożsamość na terytorium RP. Musi więc w sposób jednoznaczny identyfikować jej okaziciela.

- **umożliwienie przedstawienia ważnego dokumentu podróży**
- **odebranie od cudzoziemca odcisków linii papilarnych, które zostaną zapisane na karcie pobytu, jeśli zezwolenie zostanie udzielone.**

Omawiany obowiązek musi być zrealizowany przez cudzoziemca **nietylko osobiście, ale również w określonym terminie – konkretnie zaś najpóźniej w ostatnim dniu legalnego pobytu** cudzoziemca na terytorium Polski. Niezachowanie tego terminu będzie skutkowało odmową udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach, niezależnie od faktu spełnienia przez niego wymogów dotyczących udzielenia zezwolenia (o ile postępowanie takie zostanie wszczęte).

Obecnie niemal wszystkie wydziały właściwe w sprawach cudzoziemców w urzędach wojewódzkich (poza Wojewodą Opolskim) przyjęły **system elektronicznego umawiania się na wizytę** w celu złożenia wniosku. Czas oczekiwania na wizytę może wynosić, w zależności od obciążenia danego wojewody liczbą wpływających wniosków, nawet kilka tygodni. Stąd **rekomenduje się, aby nie pozostawiać kwestii przygotowania wniosku i jego złożenia na ostatnią chwilę**, lecz zaplanować te czynności z odpowiednim wyprzedzeniem. W interesie cudzoziemca leży, by stawił się w urzędzie w trakcie legalnego pobytu oraz w chwili złożenia wniosku przedstawił wszystkie wymagane dokumenty – ich złożenie niesie ryzyko związane z wystąpieniem braków formalnych oraz zapobiegnie konieczności uzupełniania materiału dowodowego w toku postępowania. Wpłyynie to zaś na

¹ Wydział spraw obywatelskich i cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, zaś w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim – Wydział Spraw Cudzoziemców.

ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU I POBRANIA ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH

szybkość prowadzonego postępowania.

W sytuacji, gdy istnieje zagrożenie naruszenia terminu przewidzianego do złożenia wniosku ze względu na brak możliwości umówienia wizyty w czasie legalnego pobytu (tj. przed upływem terminu ważności posiadanej wizy, dopuszczalnego pobytu w ruchu bezwizowym lub terminu ważności posiadanej zezwolenia pobytowego), cudzoziemiec **może złożyć wniosek za pośrednictwem operatora pocztowego bądź w biurze podawczym urzędu.**

Wówczas wojewoda **wezwe go do osobistego stawiennictwa** w wyznaczonym przez siebie terminie. Jeśli zaś cudzoziemiec nie zastosuje się do wezwania i nie stawi się w siedzibie organu, jego wniosek pozostawiony zostanie bez rozpoznania. O ile zaś nie będą istniały szczególne okoliczności o charakterze nagłym i wyjątkowym (np. pobyt w szpitalu) wyjaśniające brak stawiennictwa w terminie, jego przywrócenie nie będzie możliwe. Możliwość przywrócenia terminu wynika z ogólnych zasad postępowania administracyjnego, konkretnie zaś tryb ten został przewidziany w art. 58 K.p.a.

Zachowanie terminu przewidzianego do złożenia wniosku powoduje, że jeżeli wniosek nie jest obciążony brakami formalnymi lub braki te zostały usunięte w terminie, **w dokumencie podróży zamieszcza się odcisk stempla** potwierdzający złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a dalszy pobyt cudzoziemca w Polsce **uznaje się za legalny** od dnia złożenia przez niego wniosku **do dnia, w którym decyzja** w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna. Reguluje to art. 108 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach.

Zatem jeśli:

- cudzoziemiec złoży na formularzu wniosek, wypełniony zgodnie z zasadami, osobiście przez niego podpisany i kompletny
- cudzoziemiec stawi się osobiście w urzędzie wojewódzkim i będzie to miało miejsce w trakcie legalnego pobytu w Polsce
- wniosek z jakim stawi się w urzędzie wojewódzkim nie będzie zawierał braków formalnych (tj. cudzoziemiec okaże ważny dokument podróży oraz załączy zdjęcia, zgodnie z wyjaśnieniem w części 3.2.2)

– to w takiej sytuacji pracownik urzędu wojewódzkiego w trakcie tej wizyty powinien zamieścić w dokumencie podróży cudzoziemca odcisk stempla potwierdzającego złożenie wniosku. Jeśli ujawniono braki formalne, to zamieszczenie odcisku stempla nastąpi dopiero po ich usunięciu, o ile ich usunięcie nastąpi w terminie (lub ten termin zostanie przywrócony w trybie art. 58 K.p.a.).

Wzór stempla został określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lutego 2018r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU I POBRANIA ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH

WNIOSEK O UDZIELENIE CUDZOZIEMCOWI ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY ZOSTAŁ ZŁOŻONY	
W DNIU	
DO	
..... (nazwa organu)	
..... (podpis osoby upoważnionej)	

Należy pamiętać, że:

*Odcisk stempla potwierdza, że pobyt cudzoziemca w procedurze ubiegania się o zezwolenie uznaje się za legalny. Nie jest on natomiast wizą czy dokumentem pobytowym, a tym samym **nie stanowi podstawy do przekraczania granicy zewnętrznej ani granic wewnętrznych w obszarze Schengen**. Cudzoziemiec uprawniony jest do przekroczenia granicy zewnętrznej Schengen w kierunku wyjazdowym (tj. opuszczenia terytorium Polski), ale jego ponowny wjazd do Polski uzależniony jest od spełnienia warunków wjazdu.*

Osobiste stawiennictwo służy także dopełnieniu **obowiązku złożenia przez cudzoziemca odcisków linii papilarnych** (tzw. odcisków palców) do celów personalizacji karty pobytu. Obowiązek ten wynika z art. 106 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach. Proces pobrania odcisków linii papilarnych reguluje § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lutego 2018 roku w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy.

Odmowa złożenia odcisków linii papilarnych posiada istotny wpływ na procedurę. W konsekwencji niemożności pobrania odcisków linii papilarnych z winy leżącej po stronie cudzoziemca, wojewoda powołując się na przepis art. 99 ust. 1a ustawy o cudzoziemcach **odmówi cudzoziemcowi wszczęcia postępowania w sprawie jego wniosku.**

Postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy wszczyną się na żądanie cudzoziemca wyrażone w treści wniosku.

Poza przypadkiem niezłożenia odcisków linii papilarnych (art. 99 ust. 1a ustawy o cudzoziemcach, jak wyżej) wojewoda **odmawia wszczęcia postępowania, gdy w dniu złożenia wniosku** o udzielenie tego zezwolenia występuje co najmniej jedna z poniższych okoliczności wymienionych w art. 99 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach:

- cudzoziemiec posiada zezwolenie o charakterze bezterminowym na terytorium RP (zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE),
- przebywa w Polsce na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na to terytorium wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23 ustawy o cudzoziemcach (tj. przyjazdu ze względów humanitarnych, z uwagi na interes państwa lub zobowiązania międzynarodowe),
- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, udzielonego w przypadkach, o których mowa w art. 181 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach – które jest zezwoleniem wydawanym ze względu na okoliczności szczególne wymagające krótkotrwałego pobytu,
- jest objęty na terytorium RP formami ochrony międzynarodowej (status uchodźcy, ochrona uzupełniająca, ochrona czasowa) lub ochrony krajowej (azyl, zgoda na pobyt tolerowany, zgoda na pobyt ze względów humanitarnych) lub ubiega się o udzielenie ochrony międzynarodowej lub o udzielenie azylu,
- jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla cudzoziemców lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju,
- odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany,
- przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po tym, jak został zobowiązany do powrotu, i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu, także w przypadku przedłużenia tego terminu,
- jest **obowiązany opuścić terytorium RP** w przypadkach, o których mowa w art. 299 ust. 6 ustawy o cudzoziemcach,
- **przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.**

Pismo zawierające informację o prowadzonym postępowaniu, w tym jego sygnaturze, planowanym terminie zakończenia oraz prawie do zapoznania się z aktami sprawy i ich uzupełnienia, zostanie doręczone cudzoziemcowi jeszcze w trakcie jego wizyty w urzędzie służącej złożeniu wniosku lub skierowane w następstwie tej wizyty na adres cudzoziemca wskazany we wniosku.

Należy pamiętać, że:

***W przypadku ustanowienia pełnomocnika** pismo zostanie przesłane na jego adres. Nadanie umocowania do reprezentacji przed wojewodą (i/lub Szefem Urzędu do Spraw Cudzoziemców – w przypadku postępowania odwoławczego) wymaga załączenia przez cudzoziemcę do wniosku lub do akt sprawy na dalszym etapie postępowania pisemnego pełnomocnictwa oraz dowodu uiszczenia opłaty skarbowej, która wynosi obecnie 17 zł.*

Całość postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy została przez ustawodawcę skonstruowana z założeniem, że wnioskodawca będzie musiał stawić się w urzędzie wojewódzkim jedynie **dwukrotnie – po raz pierwszy przy złożeniu wniosku** (zgodnie z celami opisanym powyżej – por. Osobiste stawiennictwo w celu złożenia wniosku i pobrania odcisków linii papilarnych) **oraz w celu odbioru spersonalizowanej karty pobytu** po udzieleniu zezwolenia (w celu sprawdzenia zgodności odcisków linii papilarnych, które zostały zapisane na tym dokumencie).

Eventualne **dodatkowe wizyty mogą wynikać wyłącznie z przebiegu konkretnego postępowania**, zwłaszcza jeżeli istnieje konieczność przesłuchania cudzoziemca jako strony postępowania (w przypadku studentów, doktorantów i uczestników kursów przygotowawczych jest to w praktyce rzadkość). Cudzoziemiec jako strona postępowania nie może zostać ukarany za bezpodstawną odmowę złożenia zeznań. W jego interesie leży jednak wyjaśnienie wszelkich niejasności.

W toku postępowania organ administracyjny prowadzący sprawę **udziela stronie niezbędnych instrukcji i wskazówek** co do sposobu uzupełnienia materiału dowodowego, tak, aby strona nie poniosła jakiegokolwiek uszczerbku z powodu nieznamośności prawa. O ile zatem cudzoziemiec nie przedstawi całości dowodów niezbędnych do udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy na etapie składania wniosku, zostanie wezwany przez organ pisemnie do ich dostarczenia w wyznaczonym terminie wynoszącym zazwyczaj od 7 do 14 dni. W przypadku, jeśli po zapoznaniu okaże się, że **wezwanie nie jest zrozumiałe, cudzoziemiec powinien zwrócić się do organu z prośbą o jego wyjaśnienie**. W przypadku, gdy cudzoziemiec ocenia je jako bezzasadne – także powinien dążyć do ustalenia, z czego wynika skierowanie wezwania (czy jest wynikiem błędu w ocenie dostarczonego materiału dowodowego, czy sporna jest kwestia dostarczonej dokumentacji).

Wezwanie zostanie cudzoziemcowi doręczone za pokwitowaniem przez operatora pocztowego pod wskazanym przez niego adresem (lub doręczone jego pełnomocnikowi, o ile został ustanowiony). Szczegółowe zasady doręczeń reguluje rozdział 8 K.p.a. – Doręczenia.

Należy pamiętać, że:

Zmieniając adres do doręczeń cudzoziemiec i ustanowiony pełnomocnik muszą pamiętać o obowiązku powiadomienia organu o tym fakcie. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku pismo uważa się za doręczone pod dotychczasowym adresem (powraca do organu po dwukrotnym awizowaniu ze skutkiem doręczenia). Jeśli w toku postępowania cudzoziemiec opuści terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wówczas zobowiązany jest, by ustanowić pełnomocnika do doręczeń w kraju – tj. osobę, która w trakcie jego nieobecności odbierać będzie kierowaną do niego korespondencję.

Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym i jego ewentualnym uzupełnieniu wojewoda **orzeka w drodze decyzji administracyjnej o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy**, o ile stwierdzi brak przeszkód do jego udzielenia, w tym oceni, iż wymogi materialnoprawne dotyczące zezwolenia zostały spełnione.

Pierwszego zezwolenia na pobyt czasowy dla studiów i doktorantów udziela się na okres:

- **15 miesięcy** (art. 145 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach) lub
- **na czas trwania roku akademickiego przedłużonego o 3 miesiące** – jeżeli okoliczność dotycząca kształcenia uzasadnia pobyt na terytorium RP w okresie krótszym niż 1 rok (art. 145 ust. 2 ww. ustawy)

Kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy dla studentów albo doktorantów udziela się **na okres trwania studiów, przedłużony o 3 miesiące**, nie dłuższy jednak niż 3 lata (art. 144 ust. 4 ww. ustawy).

Zezwolenia na pobyt czasowy **dla uczestników kursu przygotowawczego** udziela się **na okres tego kursu przedłużony o 3 miesiące**, za każdym jednak razem nie dłuższy niż 3 lata (art. 144 ust. 3 ww. ustawy).

Po udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy wojewoda **z urzędu wydaje kartę pobytu**. Karta pobytu jest dokumentem potwierdzającym w okresie swojej ważności (a wydawana jest na okres ważności udzielonego zezwolenia) tożsamość cudzoziemca na terytorium RP oraz uprawniającym go do przekraczania granicy RP bez konieczności posiadania wizy. Posiadacz karty pobytu RP uprawniony jest do pobyków krótkoterminowych, wynoszących do 90 dni w każdym okresie 180 dni, na terytorium innych państw obszaru Schengen.

Opłata za wydanie karty pobytu wynosi **50 złotych. Odbiór karty pobytu**, z uwagi na to, że zachodzi konieczność sprawdzenia zgodności odcisków linii papilarnych, **musi być osobisty**.

O udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach **wojewoda zawiadamia rektora uczelni lub kierownika innej jednostki prowadzącej studia**, wskazanej przez cudzoziemca we wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia. Obowiązek informacyjny spoczywa na wojewodzie także w przypadku, jeśli Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców udzielił zezwolenia po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego.

Wojewoda odmówi zezwolenia w przypadkach, jeśli:

- cudzoziemiec **nie spełnia wymogów udzielenia** mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu (por. Wymogi materialnoprawne udzielenia zezwolenia) lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące (art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach);
- obowiązuje **wpis danych cudzoziemca do wykazu** cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany (art. 100 ust. 1 pkt 2) lub jego **dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen** do celów odmowy wjazdu (art. 100 ust. 1 pkt 3),
- wymagają tego **względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony**

bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania RP wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych (art. 100 ust. 1 pkt 4),

- w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemiec: złożył **wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe** lub fałszywe informacje lub dołączył do niego **dokumenty zawierające takie dane** lub informacje, **lub zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument** w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego (art. 100 ust. 1 pkt 5),
- cudzoziemiec podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, **nie wyraża zgody na to leczenie** (art. 100 ust. 1 pkt 8),
- cudzoziemiec **złożył wniosek podczas nielegalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium nielegalnie (art. 100 ust. 1 pkt 9),
- cudzoziemiec **posiada zezwolenie** na pobyt czasowy w celu podjęcia lub kontynuacji studiów lub szkolenia zawodowego, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy o cudzoziemcach, tj. posiada zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego udzielone przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej i korzysta z quasi-mobilności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 147 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach),
- cudzoziemiec **wykonuje pracę lub prowadzi działalność gospodarczą** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, poza przypadkiem kolejnego zezwolenia (art. 147 pkt 2).

Fakultatywną podstawą odmowy udzielenia kolejnego zezwolenia jest zaś okoliczność, że cudzoziemiec **nie zaliczył roku studiów w określonym terminie** (art. 148 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach).

Odmowa udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy następuje w formie decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie. Odwołanie wstrzymuje wykonanie decyzji, o ile nie został jej nadany rygor natychmiastowej wykonalności (jednak nie dotyczy to omawianych zezwoleń). **Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji na piśmie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem wojewody**, który odmówił udzielenia zezwolenia, Szef UdSC stwierdzi uchybienie terminu do wniesienia odwołania, jeśli powyższy termin nie zostanie zachowany. Niedochowanie terminu skutkować może koniecznością opuszczenia przez cudzoziemca terytorium RP – decyzja organu I instancji stanie się bowiem decyzją ostateczną, a uprawnienia wynikające z art. 108 ust. 2 ustawy o cudzoziemca (tj. ze stempla) wygasną. W takim przypadku możliwe jest przywrócenie terminu do wniesienia odwołania na wniosek strony w trybie art. 58 § 1 i 2 K.p.a.

Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia, a do jego sformułowania nie jest niezbędny kontakt z profesjonalnym pełnomocnikiem. Wystarczy, że cudzoziemiec wyrazi w formie pisemnej swoje niezadowolenie w związku z wydaniem określonej treści decyzji. Cudzoziemiec może oczywiście powołać się na zidentyfikowane przez niego naruszenia prawa materialnego i proceduralnego, ale nawet jeśli tego nie uczyni, organ odwoławczy dokona niezależnej analizy

materiału dowodowego i stwierdzi, czy do takich naruszeń doszło oraz czy w istotny sposób wpłynęły na przebieg postępowania i wydane rozstrzygnięcie. O ile przyczyną negatywnej decyzji było niezłączenie wymaganych ustawą dokumentów, pożądanym jest, by cudzoziemiec nie oczekiwał na wezwanie organu odwoławczego do ich uzupełnienia, a załączył te dokumenty (np. zaświadczenie z jednostki prowadzącej studia) do złożonego odwołania.

Należy pamiętać, że:

Czynność wniesienia odwołania nie wymaga osobistego działania cudzoziemca. Odwołanie może być wniesione przez osobą umocowaną do jego reprezentacji (zarówno podpisane, jak i złożone). Czynność ta nie wymaga także osobistego stawiennictwa w siedzibie wojewody (może zostać złożone za pośrednictwem operatora pocztowego), choć nie wyklucza możliwości złożenia odwołania w biurze podawczym wojewody.

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców może:

- uznać zasadność udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy - wówczas **uchyli zaskarżoną decyzję organu I instancji i udzieli zezwolenia**, wyjaśniając w uzasadnieniu przyczyny uchylenia decyzji,
- stwierdzić, że niezbędne warunki do udzielenia zezwolenia nie zostały spełnione – wówczas **utrzyma w mocy decyzję organu I instancji** i szczegółowo wyjaśni swoje stanowisko,
- stwierdzić, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie i przeprowadzić samodzielnie postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy lub **przekazać akta sprawy do ponownego rozpatrzenia** przez organ I instancji zlecając przeprowadzenie określonych czynności postępowania uzupełniającego.

Cudzoziemcowi, który po uchyleniu decyzji organu I instancji uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Polski, **wydawana jest karta pobytu**. Dokument ten wydawany jest z urzędu przez wojewodę, który prowadził postępowanie w I instancji.

Cudzoziemiec jest zobowiązany **opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni** od dnia, w którym decyzja o odmowie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy wydana przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców została mu doręczona, chyba że uprawniony jest on do pobytu na terytorium Polski na innej podstawie.

• Uprawnienia w sferze dostępu do rynku pracy

Po uzyskaniu zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach (art. 144 ust. 1) cudzoziemiec może wykonywać pracę w Polsce bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę – przewiduje to art. 87 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1265 z późn.zm.). W karcie pobytu, wydanej w związku z udzieleniem cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy, zamieszczana jest adnotacja „dostęp do rynku pracy”.

• Uprawnienia w sferze legalnego pobytu oraz podróży

Podobnie jak w przypadku innych zezwoleń na pobyt czasowy, w czasie ważności zezwolenia cudzoziemiec uprawniony jest do **legalnego pobytu w Polsce oraz przekraczania granicy** Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności posiadania wizy. Może on także **przekraczać granice wewnętrzne strefy Schengen i przebywać w innych państwach obszaru Schengen** przez okres 90 dni w każdym okresie 180 dni, pod warunkiem zachowania wymogów wjazdu i pobytu.

• Obowiązki informacyjne

Na cudzoziemcu spoczywa **obowiązek dotyczący zawiadomienia na piśmie wojewody**, który udzielił mu zezwolenia na pobyt czasowy w trybie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, w terminie 15 dni roboczych, **o ustaniu przyczyny udzielenia zezwolenia** (tj. skreśleniu z listy studentów lub porzuceniu studiów). Jeżeli zezwolenia na pobyt czasowy udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w drugiej instancji, zawiadomienie to kieruje się do wojewody, który orzekał w sprawie udzielenia tego zezwolenia w pierwszej instancji. Uchybienie temu obowiązkowi może skutkować odmową udzielenia kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy złożył przed upływem roku od upływu okresu ważności poprzedniego zezwolenia albo od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy stała się ostateczna.

Należy pamiętać, że:

*Na rektorze uczelni lub kierowniku innej jednostki prowadzącej studia spoczywa **obowiązek niezwłocznego pisemnego zawiadomienia wojewody**, który udzielił cudzoziemcowi zezwolenia w celu kształcenia się na studiach **o skreśleniu cudzoziemca z listy studentów**, a także **o niezaliczeniu roku studiów w określonym terminie**.*

LISTA KONTROLNA

- ☒ ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM
- ☐ SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA
- ☐ SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY UDZIELENIA ZEZWOLENIA
- ☐ WYPEŁNIENIE WNIOSKU – ZGODNIE Z ZASADAMI
- ☐ UISZCZENIE OPŁATY SKARBOWEJ ZA UDZIELENIE ZEZWOLENIA
- ☐ OSOBISTE ZŁOŻENIE WNIOSKU W TRAKCIE LEGALNEGO POBYTU (PO WCZEŚNIEJSZYM UMÓWIENIU SIĘ)
- ☐ OKAZANIE DOKUMENTU PODRÓŻY W CZASIE SKŁADANIA WNIOSKU
- ☐ ODDANIE ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH PRZY SKŁADANIU WNIOSKU
- ☐ ZAŁĄCZENIE ZAŚWIADCZENIA Z JEDNOSTKI PROWADZĄCEJ STUDIA – ZGODNEGO Z WZOREM
- ☐ ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO
- ☐ ZAŁĄCZENIE DOWODU UISZCZENIA OPŁATY ZA STUDIA – O ILE CUDZOZIEMIEC STUDIUJE ODPLATNIE
- ☐ ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW DO POKRYCIA KOSZTÓW UTRZYMANIA (W UJĘCIU MIESIĘCZNYM)
- ☐ ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW NA PODRÓŻ POWROTNĄ
- ☐ ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW NA POKRYCIE KOSZTÓW STUDIÓW – O ILE CUDZOZIEMIEC STUDIUJE ODPLATNIE
- ☐ ZAŁĄCZENIE PEŁNOMOCNICTWA WRAZ Z OPŁATĄ SKARBOWĄ (JEŚLI USTANOWIONY ZOSTAŁ PEŁNOMOCNIK)

1

LEGALIZACJA POBYTU OBYWATELI PAŃSTW TRZECICH W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH

1b

ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY
UDZIELANE W CELU POBIERANIA NAUKI
(STUDIA NIESTACJONARNE)

SPIS TREŚCI

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA NA STUDIACH W FORMIE NIESTACJONARNEJ	35
WYMOGI MATERIALNOPRAWNE UDZIELENIA ZEZWOLENIA	36
ETAPY PROCEDURY	37
ETAPY PROCEDURY. SKOMPLETOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU	38
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	43
ETAPY PROCEDURY. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z FAKTU UDZIELENIA ZEZWOLENIA	46
LISTA KONTROLNA	47

PRZEPISY REGULUJĄCE UDZIELENIE ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY ZE WZGLĘDU NA INNE OKOLICZNOŚCI DOTYCZĄCE KSZTAŁCENIA NA STUDIACH W FORMIE NIESTACJONARNEJ

Obywatelowi państwa trzeciego, który podejmuje lub kontynuuje kształcenie na uczelni wyższej w formie studiów niestacjonarnych lub inne formy kształcenia udzielane jest zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności.

Zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności, udzielane w związku z kształceniem na studiach niestacjonarnych, jest rodzajem zezwolenia na pobyt czasowy. Zostało ono uregulowane w przepisach rozdziału 6 Działu V ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2094). Wymogi materialnoprawne jego udzielenia zostały określone w art. 187 pkt 1 lit. a w związku z art. 188 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 wymienionej ustawy.

Przepisy dotyczące udzielania zezwolenia na pobyt czasowy w trybie art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach stosowane są łącznie z uregulowaniami dotyczącymi udzielania wszystkich typów zezwoleń na pobyt czasowy przyjętymi w rozdziale 1 Działu V: Część ogólna.

Ustawa zawiera również odesłanie do aktów wykonawczych normujących istotne kwestie dotyczące udzielenia tego zezwolenia, w szczególności:

- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 lutego 2018r. w sprawie wniosku o udzielenie cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy (Dz.U. z 2018r., poz. 333),
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2018r. w sprawie wysokości środków finansowych, jakie będzie musiał posiadać cudzoziemiec, który zamierza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podjąć lub kontynuować naukę (Dz.U. z 2018r., poz. 338),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2018r., poz. 1358),
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie opłat pobieranych w Rzeczypospolitej Polskiej od cudzoziemców za wydanie i wymianę dokumentów, które mogą być wydane cudzoziemcom, oraz trybu ich uiszczania (Dz.U. z 2014r., poz. 563, . oraz z 2017r., poz. 1637).

Należy odnotować, że:

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wzoru zaświadczenia jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej o przyjęciu cudzoziemca na studia stacjonarne lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018r., poz. 1835) nie reguluje wzoru dokumentu potwierdzającego kształcenie w formie niestacjonarnej na wyższej uczelni.

WYMOGI MATERIALNOPRAWNE UDZIELENIA ZEZWOLENIA

Aby cudzoziemiec mógł uzyskać zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na podjęcie lub kontynuowanie studiów w formie niestacjonarnej konieczne jest spełnienie przez niego w sposób łączny następujących wymogów:

- Zarówno deklarowanym, jak i rzeczywistym **celem jego pobytu** na terytorium RP musi być **podjęcie lub kontynuacja kształcenia pobieranego w formie innej niż stacjonarna** na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich lub w szkole doktorskiej lub w ramach innych form kształcenia na studiach wyższych (art. 187 ust. 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach), **a cel ten zostanie przez cudzoziemca udokumentowany** (np. poprzez przedstawienie zaświadczenia z uczelni - art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy)
- Odbywanie takich studiów musi stanowić podstawę ubiegania się przez cudzoziemca o zezwolenie na pobyt czasowy, a jednocześnie musi **uzasadniać jego pobyt na terytorium Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące** (art. 98 ust. 1 ww. ustawy)
- Cudzoziemiec **posiada ubezpieczenie zdrowotne** w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 188 ust. 3 pkt ustawy o cudzoziemcach)
- Cudzoziemiec posiada wystarczające środki na pokrycie kosztów nauki, utrzymania i powrotu (art. 188 ust. 3 pkt 3 ustawy o cudzoziemcach)
- Cudzoziemiec **ma zapewnione na terytorium RP miejsce zamieszkania** (art. 188 ust. 3 pkt 4 ustawy o cudzoziemcach)

Poszczególne wymogi zostały szczegółowo opisane w kolejnej części prezentującej krok po kroku procedurę zmierzającą do uzyskania zezwolenia.

ETAPY PROCEDURY

Procedura dotycząca udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności dotyczące kształcenia w formie niestacjonarnej (art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach) **przebiega w sposób analogiczny** do tej, jaka ma zastosowanie w przypadku zezwolenia na pobyt czasowy udzielanego w celu kształcenia się na studiach (art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach).

Zasadnicze różnice dotyczą wyłącznie dokumentacji, jaka winna zostać przedstawiona w trakcie postępowania administracyjnego prowadzonego w sprawie udzielenia zezwolenia na podstawie art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach oraz samej decyzji i uprawnień, jakie jej dotyczą.

W związku z powyższym etapy procedury:

- **Skompletowanie załączników do wniosku (część 1A - Etapy procedury. Skompletowanie załączników do wniosku, co odpowiada części 1B - Etapy procedury. Skompletowanie załączników do wniosku)**
- **Decyzja w sprawie oraz ewentualny tryb odwoławczy**

– **zostały omówione odrębnie dla tej kategorii zezwolenia na pobyt czasowy.**

W pozostałym zakresie należy zapoznać się z wyjaśnieniami zawartymi części 1A: Etapy procedury.

ETAPY PROCEDURY. SKOMPLETOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU

Cudzoziemiec **powinien przygotować się do wizyty w urzędzie** wojewódzkim w celu złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy poprzez zgromadzenie wymaganej dokumentacji.

Na etapie składania wniosku **konieczne jest:**

- **Okazanie ważnego dokumentu podróży oraz załączenie do wniosku 4 fotografii spełniających odpowiednie kryteria – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania**

W uzasadnionym przypadku, jeśli cudzoziemiec nie posiada ważnego dokumentu podróży oraz **nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument** potwierdzający w sposób niebudzący wątpliwości jego tożsamość i obywatelstwo. W takiej też sytuacji musi on szczegółowo opisać, z czego wynika brak możliwości uzyskania dokumentu podróży oraz wykazać, iż podejmował wysiłki na rzecz jego uzyskania.

Fotografie powinny spełniać wymogi określone w ww. rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wzoru wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, a zatem:

- nie być uszkodzone, być kolorowe, o dobrej ostrości, o wymiarach 35 mm x 45 mm,
- nie mogą być wykonane wcześniej niż w ciągu 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
- muszą przedstawiać wizerunek twarzy cudzoziemca od wierzchołka głowy do górnej części barków, tak aby twarz zajmowała 70-80% fotografii, na jednolitym jasnym tle, w pozycji frontalnej, patrzącego na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami, a także odwzorowują naturalny kolor jego skóry,
- muszą wyraźnie przedstawiać oczy cudzoziemca, a zwłaszcza jego źrenice, zaś linia oczu powinna być równoległa do górnej krawędzi fotografii.

W sytuacji, jeżeli wniosek dotyczy osoby z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku, fotografie dołączone do wniosku mogą przedstawiać tę osobę w okularach z ciemnymi szklami. W przypadku osoby noszącej nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego wyznania, fotografie mogą przedstawiać tę osobę z nakryciem głowy. Nakrycie głowy nie może jednak zakrywać ani zniekształcać owalu twarzy.

Brak któregośkolwiek z tych dokumentów (dokumentu podróży, fotografii zgodnych z rozporządzeniem) **stanowi brak formalny wniosku**, który w przypadku nieuzupełnienia go po wezwaniu przez wojewodę prowadzącego sprawę w określonym terminie, spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Podstawę do takiego działania stanowi art. 64 § 2 K.p.a.

- **Dokonanie opłaty skarbowej – pod rygorem zwrotu wniosku**

Wysokość opłaty skarbowej za udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy wynosi 340 zł. Jest **to koszt postępowania, jaki należy uiścić z góry pod rygorem zwrotu wniosku** o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, zgodnie z art. 261 § 2 K.p.a. Oznacza to, że jeśli cudzoziemiec nie uiści opłaty skarbowej przed złożeniem wniosku, zostanie wezwany przez wojewodę do jej uiszczenia w terminie mogącym

ETAPY PROCEDURY. SKOMPLETOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU

wynosić od 7 do 14 dni. Jeśli zaś nie zastosuje się do wezwania musi się liczyć z tym, że wojewoda zwróci wniosek w drodze postanowienia. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

Opłatę tę należy uiścić **na rachunek bankowy lub w kasie organu podatkowego**, jakim jest prezydent miasta właściwy ze względu na siedzibę wojewody, do którego składany jest wniosek.

Pożądane na tym etapie jest:

- **Przedstawienie dokumentów niezbędnych do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy**

Z przepisów ustawy o cudzoziemcach, a konkretnie z brzmienia art. 106 ust. 2 pkt 2, wynika, iż zachowaniem oczekiwanym przez ustawodawcę jest to, aby cudzoziemiec do wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy dołączyć pełną, wymaganą dokumentację już na etapie jego składania.

Nie czyni to jednak obowiązku przedłożenia takich dowodów wymogiem formalnym, którego dotyczy rygor pozostawienia wniosku bez rozpoznania, jak ma to miejsce w przypadku nieokazania dokumentu podróży lub niezałączenia do wniosków wymaganych fotografii. Jeśli zatem przykładowo, do wniosku nie zostanie w chwili jego składania załączony wymagany do celów uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na kształcenie w formie niestacjonarnej dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego (które jest jednym z ww. wymogów materialnoprawnych udzielenia tego rodzaju zezwolenia na pobyt czasowy), wówczas cudzoziemiec będzie mógł uczynić to w toku prowadzonego postępowania. Obowiązkiem wojewody jest bowiem wezwanie o ten konieczny dowód. Dopiero w przypadku, jeśli cudzoziemiec nie odpowie na to wezwanie i takie zaświadczenie nie zostanie dołączone do akt sprawy, wojewoda powinien odmówić udzielenia zezwolenia.

Do dowodów, jakie należy przedstawić w postępowaniu należą:

- **Dowód potwierdzający podjęcie lub kontynuację kształcenia na wyższej uczelni pobieranego w formie innej niż stacjonarna**

Należy pamiętać, iż ustawa o cudzoziemcach nakłada na cudzoziemca obowiązek przedstawienia **zaświadczenia** z jednostki prowadzącej studia **o określonej treści i w określonej formie**, zgodnej z wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wzoru jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1835), **wyłącznie w przypadku ubiegania się o zezwolenie na pobyt czasowy w trybie art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach**.

Obowiązek przedstawienia takiego zaświadczenia nie został przyjęty wprost wobec osób kształcących się w formie niestacjonarnej.

W przypadku zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach, cudzoziemiec **zrealizuje obowiązek wykazania celu pobytu poprzez przedstawienie informacji z jednostki prowadzącej studia** potwierdzającej fakt podjęcia lub kontynuacji nauki w formie studiów niestacjonarnych oraz informującej o planowanym terminie ich zakończenia.

Informacja ta może odpowiadać co do treści (tj. poszczególnych elementów) **zaświadczeniu wymaganemu w przypadku kształcenia stacjonarnego**, która została określona w art. 148 a ustawy o cudzoziemcach.

Treść zaświadczenia obejmuje następujące dane lub informacje:

- Imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia studenta oraz jego obywatelstwo
- Numer dokumentu tożsamości cudzoziemca i nazwę państwa, które go wydało
- Nazwę i adres jednostki prowadzącej studia
- Termin rozpoczęcia kształcenia na studiach
- Okres kształcenia, na jaki cudzoziemiec został przyjęty
- Kierunek studiów lub dyscyplina naukowa lub artystyczna
- Określenie formy, poziomu studiów i informacja o ich odpłatności.

Forma dokumentu nie została w tym przypadku ściśle sprecyzowana aktem wykonawczym do ustawy o cudzoziemcach. Niemniej brak jest przeszkód, by uczelnie przy sporządzaniu dokumentu posługiwały się wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018r. w sprawie wzoru jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1835).

- **Dowód uiszczenia opłaty – jeśli cudzoziemiec podejmuje lub kontynuuje studia odpłatnie,**
- **Dowód posiadania ubezpieczenia zdrowotnego** w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- **Dokumenty potwierdzające spełnienie wymogu dotyczącego posiadania wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i podróży powrotnej** do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd.

Wymóg dotyczący posiadania środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania w Polsce oraz kosztów podróży powrotnej został dopełniony w różnych przepisach.

W przypadku kosztów utrzymania, to zgodnie z **art. 188 ust. 6 ustawy o cudzoziemcach** środki finansowe posiadane przez cudzoziemca w ujęciu miesięcznym powinny być wyższe niż wysokość dochodu uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w odniesieniu do cudzoziemca oraz każdego członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358) progi dochodowe zostały ustanowione odpowiednio na poziomie **701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł – dla każdej z osób w rodzinie.**

Natomiast **w odniesieniu do kosztów podróży** powrotnej albo tranzytu, wysokość posiadanych środków finansowych **jest regulowana rozporządzeniem** Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2018 r. w sprawie wysokości środków finansowych, jakie będzie musiał posiadać cudzoziemiec, który zamierza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podjąć lub kontynuować naukę (Dz. U. z 2018 r., poz. 338). Rozporządzenie to ustanawia określoną wysokość środków, jakie cudzoziemiec musi udokumentować celem wykazania możliwości pokrycia kosztów podróży powrotnej albo tranzytu, w zależności od państwa z którego przybył. Analogiczna regulacja dotyczy członków rodziny cudzoziemca, którzy pozostają na jego utrzymaniu.

Środki te powinny wynosić:

- **200 zł** – w przypadku, jeśli osoby te przybyły z państwa sąsiadującego z Polską (tj. Rosji, Litwy, Białorusi, Ukrainy, Słowacji, Czech, Niemiec)

- **500 zł** – w przypadku, jeśli te osoby przybyły z państwa członkowskiego Unii Europejskiej niesąsiadującego z RP lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (tj. Norwegii, Islandii lub Lichtensteinu) lub Szwajcarii

- **2500 zł** – w przypadku, jeśli osoby te przybyły z innych państw

- **lub stanowić równoważność tych kwot w walutach obcych** (według kursu waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roboczym poprzedzającym złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy).

Rozporządzenie określa również **katalog dokumentów, jakie potwierdzają** możliwość uzyskania środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania i podróży cudzoziemca i członków jego rodziny pozostających na jego utrzymaniu. Są to:

- czek podróżny,
- zaświadczenie o wysokości limitu na karcie kredytowej wydane przez bank, który wystawił kartę kredytową,
- zaświadczenie o posiadaniu środków pieniężnych w banku lub spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej mających siedzibę na terytorium RP,
- dokument potwierdzający przyznanie stypendium krajowego lub zagranicznego,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i wysokości zarobków.

Dla przykładu zatem, jeśli cudzoziemiec pochodzi z państwa sąsiadującego z RP, zaś jego małżonek pozostający na jego utrzymaniu dołącza do niego z państwa pozaeuropejskiego, wówczas cudzoziemiec jest zobligowany wykazać, iż posiada kwotę przewyższającą 1056 zł miesięcznie (tj. przewyższającą dwukrotność kwoty 528 zł) na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członka rodziny w okresie planowanego pobytu oraz kwotę 2700 zł na pokrycie kosztów podróży powrotnej własnej i członka rodziny (200 zł + 2500 zł). Jeśli dodatkowo cudzoziemiec odbywa studia na zasadach odpłatności – powinien posiadać dodatkowe środki z przeznaczeniem na ten cel.

dokument potwierdzający posiadanie zapewnionego miejsca zamieszkania (np. poświadczenie zameldowania, umowa najmu mieszkania, inna umowa

ETAPY PROCEDURY. SKOMPLETOWANIE ZAŁĄCZNIKÓW DO WNIOSKU

umożliwiająca władanie lokalem mieszkalnym lub oświadczenie osoby uprawnionej do władania lokalem mieszkalnym o zapewnieniu cudzoziemcowi miejsca zamieszkania).

Należy pamiętać, że:

Do wniosku należy dołączać oryginały dokumentów lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów (notarialnie lub przez pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym, ewentualnie przez pracownika urzędu wojewódzkiego w biurze podawczym, po okazaniu oryginałów). Dokumenty (poza dokumentem podróży), które zostały sporządzone w języku obcym powinny być przedstawione wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski. Wszelkie pisma i wnioski cudzoziemca lub jego pełnomocnika powinny być sporządzane w języku polskim lub przedstawione wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem oraz podpisane odrębnie podpisem umożliwiającym identyfikację wnioskodawcy i jego adresu korespondencyjnego.

ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY

Po zapoznaniu się z materiałem dowodowym i jego ewentualnym uzupełnieniu wojewoda może w drodze decyzji administracyjnej orzec o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt czasowy – **udzielenie zezwolenia nie jest bowiem obligatoryjne**, jak ma to miejsce w przypadku kształcenia na studiach wyższych w formie stacjonarnej („może udzielić” versus „udziela się”), a podlega uznaniu administracyjnemu organu.

Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczność kształcenia na uczelni wyższej w formie innej niż stacjonarna **może zostać udzielone na okres trwania nauki – nie dłużej jednak niż na okres 1 roku**. Fakt, czy jest to pierwsze, czy też kolejne zezwolenie udzielane cudzoziemcowi w wymienionym celu pozostaje bez znaczenia dla okresu, na jaki zostaje udzielone.

Po udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy wojewoda **z urzędu wydaje kartę pobytu**. Karta pobytu jest dokumentem potwierdzającym w okresie swojej ważności tożsamość cudzoziemca na terytorium RP oraz uprawniającym go do przekraczania granicy RP bez konieczności posiadania wizy. Posiadacz karty pobytu RP uprawniony jest do pobytów krótkoterminowych, wynoszących do 90 dni w każdym okresie 180 dni, na terytorium innych państw obszaru Schengen.

Opłata za wydanie karty pobytu wynosi 50 złotych. Odbiór karty pobytu, z uwagi na to, że zachodzi konieczność sprawdzenia zgodności odcisków linii papilarnych, **musi być osobisty**.

Wojewoda odmówi zezwolenia w przypadkach, jeśli:

- **cudzoziemiec nie spełnia wymogów** udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu (Por. Wymogi materialnoprawne udzielenia zezwolenia) lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące (art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy o cudzoziemcach),
- obowiązuje **wpis danych cudzoziemca do wykazu** cudzoziemców, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany (art. 100 ust. 1 pkt 2) lub jego **dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen** do celów odmowy wjazdu (art. 100 ust. 1 pkt 3),
- wymagają tego **względny obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania** RP wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych (art. 100 ust. 1 pkt 4),
- w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemiec złożył **wniosek zawierający nieprawdziwe dane** osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego **dokumenty zawierające takie dane** lub informacje, **lub zeznał nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument** w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego (art. 100 ust. 1 pkt 5),
- cudzoziemiec podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, **nie wyraża zgody na to leczenie** (art. 100 ust. 1 pkt 8),

ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY

- cudzoziemiec **złożył wniosek podczas nielegalnego pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium nielegalnie (art. 100 ust. 1 pkt 9).

Odmowa udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy następuje w formie decyzji administracyjnej, od której przysługuje odwołanie. Odwołanie wstrzymuje wykonanie decyzji, o ile nie został jej nadany rygor natychmiastowej wykonalności (nie dotyczy to omawianych zezwoleń). **Odwołanie należy wniesić na piśmie w terminie 14 dni** od daty doręczenia decyzji **do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem organu wojewody**, który odmówił udzielenia zezwolenia. Szef UdSC stwierdzi uchybienie terminu do wniesienia odwołania, jeśli powyższy termin nie zostanie zachowany. Niedochowanie terminu skutkować może koniecznością opuszczenia przez cudzoziemca terytorium RP – decyzja organu I instancji stanie się bowiem decyzją ostateczną, a uprawnienia wynikające z art. 108 ust. 2 ustawy o cudzoziemca (tj. ze stempla) wygasną. W takim przypadku możliwe jest przywrócenie terminu do wniesienia odwołania na wniosek strony w trybie art. 58 § 1 i 2 K.p.a.

Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia, a do jego sformułowania nie jest niezbędny kontakt z profesjonalnym pełnomocnikiem. Wystarczy, że cudzoziemiec wyrazi w formie pisemnej swoje niezadowolenie w związku z wydaniem określonej treści decyzji. Cudzoziemiec może oczywiście powołać się na zidentyfikowane przez niego naruszenia prawa materialnego i proceduralnego, ale nawet jeśli tego nie uczyni organ odwoławczy dokona niezależnie analizy materiału dowodowego i stwierdzi, czy do takich naruszeń doszło oraz, czy w istotny sposób wpłynęły na przebieg postępowania i wydane rozstrzygnięcie. O ile przyczyną negatywnej decyzji było niezłączenie wymaganych ustawą dokumentów, pożądanym jest, by cudzoziemiec nie oczekiwał na wezwanie organu odwoławczego do ich uzupełnienia, a załączył te dokumenty (np. polisę ubezpieczeniową) do złożonego odwołania.

Czynność wniesienia odwołania nie wymaga osobistego działania cudzoziemca. Odwołanie może być wniesione przez osobą umocowaną do jego reprezentacji (zarówno podpisane, jak i złożone). Czynność ta nie wymaga także osobistego stawiennictwa w siedzibie wojewody (może zostać złożone za pośrednictwem operatora pocztowego), choć nie wyklucza możliwości złożenia odwołania w biurze podawczym wojewody.

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców może:

- uznać zasadność udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy - wówczas **uchyli zaskarżoną decyzję organu I instancji i udzieli zezwolenia**, wyjaśniając w uzasadnieniu przyczyny uchylenia decyzji.
- stwierdzić, że niezbędne warunki do udzielenia zezwolenia nie zostały spełnione – wówczas **utrzyma w mocy decyzję organu I instancji i szczegółowo wyjaśni swoje stanowisko**.
- stwierdzić, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie i przeprowadzić samodzielnie postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy lub **przekazać akta sprawy do ponownego rozpatrzenia** przez organ I instancji zlecając przeprowadzenie określonych czynności postępowania uzupełniającego.

ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY

Cudzoziemcowi, który po uchyleniu decyzji organu I instancji uzyskał zezwolenie na pobyt czasowy na terytorium Polski, **wydawana jest karta pobytu**. Dokument ten wydawany jest z urzędu przez wojewodę, który prowadził postępowanie w I instancji.

Cudzoziemiec jest zobowiązany **opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w terminie 30 dni** od dnia, w którym decyzja o odmowie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy wydana przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców została mu doręczona, chyba że uprawniony jest on do pobytu na terytorium Polski na innej podstawie.

ETAPY PROCEDURY. UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z FAKTU UDZIELENIA ZEZWOLENIA

• Uprawnienia w sferze legalnego pobytu i podróży

Podobnie jak w przypadku innych zezwoleń na pobyt czasowy, w czasie ważności zezwolenia cudzoziemiec uprawniony jest do **legalnego pobytu w Polsce oraz przekraczania granicy** Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności posiadania wizy. Może on także **przekraczać granice wewnętrzne strefy Schengen i przebywać w innych państwach obszaru Schengen** przez okres 90 dni w każdym okresie 180 dni, pod warunkiem zachowania wymogów wjazdu i pobytu.

• Uprawnienia w sferze dostępu do rynku pracy – brak uprzywilejowania

Poprzez uzyskanie zezwolenia w wyżej opisanym trybie **nie zyskuje natomiast dostępu do rynku pracy bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę** (w przeciwieństwie do zezwolenia z art. 144 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach).

• Obowiązki informacyjne

Na cudzoziemcu spoczywa **obowiązek dotyczący zawiadomienia na piśmie wojewody**, który udzielił mu zezwolenia na pobyt czasowy w trybie art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach, w terminie 15 dni roboczych, **o ustaniu przyczyny udzielenia zezwolenia** (tj. skreśleniu z listy studentów lub porzuceniu studiów). Jeżeli zezwolenia na pobyt czasowy udzielił Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców w drugiej instancji, zawiadomienie to kieruje się do wojewody, który orzekał w sprawie udzielenia tego zezwolenia w pierwszej instancji. Uchybienie temu obowiązkowi może skutkować odmową udzielenia kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy, jeżeli wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy cudzoziemiec złożył przed upływem roku od upływu okresu ważności poprzedniego zezwolenia albo od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy stała się ostateczna.

Należy odnotować, że:

Ustawa nie nakłada na rektora uczelni lub kierownika innej jednostki prowadzącej studia obowiązku informacyjnego względem wojewody w odniesieniu do zezwolenia udzielonego w trybie art. 187 pkt 1 lit. a ustawy o cudzoziemcach.

LISTA KONTROLNA

☒	ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM
☐	SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA
☐	SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY UDZIELENIA ZEZWOLENIA
☐	WYPEŁNIENIE WNIOSKU - ZGODNIE Z ZASADAMI
☐	UISZCZENIE OPŁATY SKARBOWEJ ZA UDZIELENIE ZEZWOLENIA
☐	OSOBISTE ZŁOŻENIE WNIOSKU W TRAKCIE LEGALNEGO POBYTU [PO WCZEŚNIEJSZYM UMÓWIENIU SIĘ]
☐	OKAZANIE DOKUMENTU PODRÓŻY W CZASIE SKŁADANIA WNIOSKU
☐	ODDANIE ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH PRZY SKŁADANIU WNIOSKU
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POTWIERDZAJĄCEGO POBIERANIE NAUKI NA TERYTORIUM RP (NP. W FORMIE ZAŚWIADCZENIA Z UCZELNI)
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU UISZCZENIA OPŁATY ZA STUDIA – O ILE CUDZOZIEMIEC STUDIUJE ODPLATNIE
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW DO POKRYCIA KOSZTÓW UTRZYMANIA, NAUKI I PODRÓŻY POWROTNEJ
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POTWIERDZAJĄCEGO POSIADANIE ZAPEWNIENEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA
☐	ZAŁĄCZENIE PEŁNOMOCNICTWA WRAZ Z OPŁATĄ SKARBOWĄ (JEŚLI ZOSTAŁ USTANOWIONY PEŁNOMOCNIK)
☐	ZAŁĄCZENIE PEŁNOMOCNICTWA WRAZ Z OPŁATĄ SKARBOWĄ (JEŚLI USTANOWIONY ZOSTAŁ PEŁNOMOCNIK)

SPIS TREŚCI

POBYT OBYWATELI UE I CZŁONKÓW ICH RODZIN W CELACH KSZTAŁCENIA SIĘ NA STUDIACH	49
PRZEPISY REGULUJĄCE OBOWIĄZEK REJESTRACJI POBYTU OBYWATELA UE I UZYSKANIE KARTY POBYTU CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	51
WARUNKI PRZYSŁUGIWANIA PRAWA POBYTU	52
ETAPY PROCEDURY	54
ETAPY PROCEDURY. ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM	55
ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI	56
ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU	62
ETAPY PROCEDURY. WSPÓŁPRACA Z ORGANEM W TOKU ROZPATRYWANIA WNIOSKU	63
ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY	64
UPRAWNIENIA WYNIKAJĄCE ZE STATUSU OBYWATELA UE ORAZ CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE	66
LISTA KONTROLNA	67

PRZEPISY REGULUJĄCE OBOWIĄZEK REJESTRACJI POBYTU OBYWATELA UE I UZYSKANIE KARTY POBYTU CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE

Zgodnie z art. 21 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej każdy obywatel Unii Europejskiej ma prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w traktatach i aktach przyjętych w celu ich wykonania.

Te ograniczenia i warunki zostały przyjęte w **dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE** z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa pobytu obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004 r., str. 77).

Ww. dyrektywa została **implementowana do polskiego porządku prawnego poprzez ustawę z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 900).

Wymogi dotyczące nabycia prawa pobytu oraz procedura rejestracji pobytu, alternatywnie uzyskania karty pobytu członka rodziny obywatela UE – w przypadku członków rodzin obywateli państw członkowskich UE, obywateli państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), tj. Norwegii, Islandii i Lichtensteinu, oraz obywateli Konfederacji Szwajcarskiej, zostały uregulowane **w przepisach rozdziału 3 wymienionej ustawy – Prawo pobytu.**

Kwestie szczegółowe dotyczące m.in. wzorów formularzy wniosków w sprawach dotyczących zarejestrowania pobytu oraz dokumentacji, jaką należy załączyć do wniosków, zostały uregulowane w **rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie wniosków i dokumentów w sprawach prawa pobytu** na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1969).

Obywatele UE oraz członkowie ich rodzin niebędący obywatelami UE mogą przebywać w Polsce **przez okres do 3 miesięcy bez konieczności spełnienia jakichkolwiek warunków pobytu, innych niż posiadanie ważnego dokumentu podróży lub innego ważnego dokumentu** potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo. W przypadku braku takiego dokumentu wjazd na terytorium Polski nadal jest możliwy, o ile obywatel UE lub członek rodziny jest w stanie udowodnić w inny, niebudzący wątpliwości sposób, że jest uprawniony do korzystania ze swobody przepływu osób.

Należy zwrócić uwagę, iż **za „członka rodziny”** w rozumieniu ustawy o wjeździe uznaje się cudzoziemca (niezależnie od posiadanego obywatelstwa, tj. będącego lub niebędącego obywatelem Unii Europejskiej), który jest:

- **małżonkiem** obywatela unijnego, Norwegii, Islandii, Lichtensteinu lub Szwajcarii,
- **bezpośrednim zstępnym** (tj. dzieckiem, w tym również przysposobionym) takiego obywatela lub jego małżonka, w wieku do 21 lat lub pozostającym na utrzymaniu jego lub jego małżonka,
- **bezpośrednim wstępnym** (tj. rodzicem) takiego obywatela lub jego małżonka, pozostającym na utrzymaniu jego lub jego małżonka.

Prawo pobytu powyżej 3 miesięcy na terytorium Polski przysługuje obywatelowi UE w przypadkach określonych w art. 16 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o wjeździe, w tym między innymi w przypadku, **jeśli celem jego dalszego pobytu na terytorium Polski jest odbywanie studiów lub szkolenia zawodowego oraz spełnia on łącznie następujące warunki** (art. 16 ust. 1 pkt 3 ustawy o wjeździe):

- **posiada wystarczające środki finansowe do utrzymania** siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej (art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o wjeździe),
- **posiada ubezpieczenie zdrowotne** tzn. jest objęty powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym, jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych albo posiada prywatne ubezpieczenie zdrowotne, pokrywające wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku (art. 16 ust. 1 pkt 3 lit. b-d).

Prawo pobytu obywatela UE będącego studentem lub doktorantem na wyższej uczelni w Polsce nabyte zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 3 ustawy o wjeździe **rozciąga się na jego małżonka, a także dziecko** (o ile dziecko to, pozostaje na utrzymaniu jego lub małżonka), którzy do tego cudzoziemca dołączają lub wraz z nim przebywają w Polsce. W takim przypadku mowa jest o prawie pochodnym.

Może dojść także do sytuacji odwrotnej, gdy osoba pobierająca kształcenie w Polsce będzie towarzyszyła małżonkowi, który korzysta ze swobody przemieszczania się w celach np. zawodowych („jest pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek”). Z tytułu spełnienia warunku pobytu trwającego

dłużej niż 3 miesiące (art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o wjeździe) taki cudzoziemiec nabydzie uprawnienia pobytowe, a w konsekwencji również członek jego rodziny studiujący w Polsce takie uprawnienia również nabydzie (jako uprawnienia pochodne).

Prawo pobytu powyżej 3 miesięcy przysługuje obywatelom unijnym i członkom ich rodzin w przypadku spełnienia warunków pobytu (art. 16 – jw.) i nie jest uzależnione od dopełnienia przez nich formalności administracyjnych związanych z rejestracją pobytu. W przypadku, jeśli jednak obywatel unijny oraz członkowie jego rodziny nie dopełnią obowiązków rejestracyjnych, mogą zostać ukarani grzywną. Sankcja ta przewidziana jest w art. 81 pkt 1 ustawy o wjeździe. Ponadto obywatel państwa trzeciego przebywający w Polsce jako członek rodziny obywatela unijnego naraża się na ryzyko zatrzymania przez organy prowadzące kontrolę legalności pobytu na terytorium RP do czasu wyjaśnienia statusu pobytowego w Polsce.

Po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu w Polsce, zgodnego z warunkami dyrektywy 2004/38/WE, obywatel UE nabywa prawo stałego pobytu na terytorium RP. W konsekwencji nabycia tego prawa jest mu wydawany na jego wniosek dokument potwierdzający ten fakt, zaś członkom jego rodziny wydawana jest karta stałego pobytu członka rodziny obywatela UE.

W przypadku, jeśli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa dłużej niż 3 miesiące, obywatel UE powinien zarejestrować swój pobyt, a członek jego rodziny niebędący obywatelem UE powinien uzyskać kartę pobytu członka rodziny obywatela UE. Obowiązek taki nakłada na nich art. 20 ust. 1 ustawy o wjeździe.

Postępowanie w sprawie rejestracji pobytu obywatela UE wszczynane jest na wniosek obywatela UE, zaś postępowanie w sprawie wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE na wniosek członka jego rodziny (tj. osoby uznawanej za członka rodziny w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o wjeździe, o ile nie jest osobą małoletnią). **Wniosek składany jest na specjalnym formularzu do wojewody właściwego ze względu na miejsce aktualnego pobytu.**

Zanim osoby te przystąpią do wypełnienia i złożenia wniosku zaleca się, by zapoznały się z pouczeniem o zasadach postępowania, przysługujących im w związku z postępowaniem prawach i obowiązkach.

Takie pouczenie obywatel unijny oraz członek jego rodziny otrzyma od pracownika wydziału właściwego w sprawach cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim podczas składania wniosku. Przekazując cudzoziemcowi pisemne pouczenie w języku dla niego zrozumiałym organ prowadzący postępowanie wypełni obowiązek informacyjny wynikający z art. 6 ustawy o wjeździe.

W przypadku, jeśli pomimo zapoznania się z pouczeniem cudzoziemiec nadal posiada wątpliwości odnośnie poszczególnych zapisów zawartych w treści wniosku, **konieczne jest, by sygnalizował te wątpliwości osobie przyjmującej wniosek**, która zobowiązana jest do udzielenia mu koniecznych wskazówek tak, by nie poniósł szkody z powodu niezajomości przepisów.

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

Wypełnienie wniosku

Wniosek o zarejestrowanie pobytu dotyczący zarówno obywatela państwa członkowskiego UE, obywatela Norwegii, Islandii, Lichtensteinu i Szwajcarii, jak i członka rodziny takiego cudzoziemca będącego obywatelem unijnym lub obywatelem jednego z ww. państw, składa się na formularzu sporządzonym według wzoru określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie wniosków i dokumentów w sprawach pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin.

W przypadku członka rodziny obywatela państwa członkowskiego UE będącego obywatelem jednego z państw trzecich wniosek w sprawie wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE składa się **na formularzu, którego wzór określił załącznik nr 3 ww. rozporządzenia.**

Formularze wniosków są dostępne elektronicznie na stronach internetowych prowadzonych przez wydziały właściwe w sprawach cudzoziemców w urzędach wojewódzkich (ich wykaz znajduje się w części 3 publikacji) oraz w siedzibach tych wydziałów, ich delegatur oraz innych miejscach, w których istnieje możliwość składania wniosku w sprawach rejestracji pobytu obywateli unijnych i członków ich rodzin (na podstawie decyzji wojewodów). Formularze wniosków znajdziecie Państwo także pod adresem: www.cudzoziemcy.gov.pl.

Treść wniosku (poszczególne elementy) o rejestrację pobytu obywatela UE obejmuje takie dane lub informacje dotyczące cudzoziemca, jak m.in.:

- Imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, informację o płci, obywatelstwo, stan cywilny,
- Rysopis (wzrost, kolor oczu, znaki szczególne jak: tatuaże, blizny, znamiona),
- Nr PESEL (o ile został nadany),
- Informacje dotyczące dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo,
- Informacje dotyczące miejsca pobytu i miejsca zameldowania (jeśli wnioskodawca posiada meldunek),
- Informacja o miejscu zamieszkiwania członków rodziny cudzoziemca zamieszkujących na terytorium RP, z określeniem stopnia pokrewieństwa, także informacja o ich obywatelstwie i dacie urodzenia,
- Informacja o deklarowanym (głównym) celu pobytu,
- Wzór podpisu cudzoziemca,
- Pisemne oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe.

Wniosek w sprawie wydania lub wymiany karty pobytu członka rodziny obywatela UE, składany przez obywatela państwa trzeciego, ma zbliżoną strukturę i zawiera podobny zakres danych.

Wypełnienie tych wniosków jest dość intuicyjne, niemniej uzupełniając dane i informacje w nim zawarte należy pamiętać o pewnych zasadach warunkujących

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

ich prawidłowe wypełnienie:

- **Wniosek należy wypełnić w całości, czytelnie, w języku polskim podając informacje i dane zgodne ze stanem faktycznym**

Postępowanie administracyjne od momentu jego wszczęcia do zakończenia decyzją ostateczną jest prowadzone w języku polskim. W przypadku, jeśli cudzoziemiec nie posiada znajomości tego języka konieczne jest, by w celu zrozumienia pytań zawartych we wniosku oraz udzielenia właściwych odpowiedzi, skonsultował się z osobą zaufaną, która w wystarczającym stopniu zna język dla niego zrozumiały i dostatecznie dobrze włada językiem polskim (tak, by możliwe było prawidłowe tłumaczenie). Może także skorzystać z pomocy tłumacza lub rzetelnego pełnomocnika. W celu ułatwienia zrozumienia treści wniosku pytania, oświadczenia i treści formularza wnioski zostały przetłumaczone na języki obce: angielski i francuski.

Wypełnienie wniosku w języku innym niż polski, wypełnienie w sposób niepozwalający na zrozumienie treści oraz pominięcie niektórych rubryk we wniosku **stanowią braki formalne**, do usunięcia których cudzoziemiec zostanie wezwany przez organ wojewody. Nieusunięcie braków formalnych w terminie określonym przez organ, nie krótszym niż 7 dni, zgodnie z instrukcją przekazaną w wezwaniu, stanowić będzie podstawę **do pozostawienia wniosku cudzoziemca bez rozpoznania**. W takiej sytuacji postępowanie administracyjne nie zostanie skutecznie wszczęte, a cudzoziemiec zmuszony będzie do ponownego wystąpienia z wnioskiem w sprawie rejestracji pobytu lub uzyskania karty pobytu.

Przy wypełnianiu wniosku **szczególną uwagę** należy zwrócić na **zgodność danych osobowych** cudzoziemca z ich zapisem zamieszczonym w okazywanym **dokumentie podróży**.

Transkrypcja nazwisk właściwych dla języka polskiego w dokumentach podróży wydawanych przez władze kraju pochodzenia cudzoziemca niekiedy znacząco odbiega od zapisów zamieszczonych w polskich aktach stanu cywilnego (np. Markiewicz -> Markevich, Pszczyński -> Pshchynskiy). Niezależnie jednak od osądu dotyczącego prawidłowości zapisu, cudzoziemiec zobligowany jest do wskazania danych, jakie wystawca dokumentu podróży w nim zamieścił, ewentualnie powinien żądać od władz kraju pochodzenia sprostowania zapisu tychże danych.

W przypadku, jeśli cudzoziemiec posiada kilkucłonowe imię lub nazwisko, wszystkie człony powinny zostać zamieszczone we wniosku, zgodnie z ich porządkiem. Podobnie postępować należy w przypadku podawania danych rodziców lub innych członków rodziny (dane innych członków rodziny podawane są, jeżeli zamieszkują oni na terytorium RP).

Jeśli cudzoziemiec posiadał w przeszłości inne dane osobowe (imię/imiona lub nazwisko/nazwiska) należy je podać lub wskazać na brak zmian w tym zakresie (poprzez wpisanie w odpowiedniej rubryce: brak). O ile zaś cudzoziemiec posługiwał się innymi danymi osobowymi należy o tym fakcie poinformować organ w uzasadnieniu wniosku.

Przy zapisach nazw geograficznych należy korzystać z odpowiedników nazw właściwych językowi polskiemu, o ile takie są znane, np. Kiev – Kijów, Paris- Paryż.

- **We wniosku należy podać miejsce faktycznego pobytu, gdzie odbierana**

będzie korespondencja

Chodzi tutaj o wskazanie rzeczywistego miejsca zamieszkania cudzoziemca, które wyznacza właściwość terytorialną wojewody w sprawie rozpoznania jego wniosku.

- **Należy dochować należytej staranności przy wypełnianiu wniosku**

Staranność przejawia się w tym, że wniosek jest wypełniony w całości, a treści w nim zawarte są aktualne i zgodne z prawdą. Formularz wniosku zawiera oświadczenie, iż dane zawarte we wniosku są prawdziwe.

- **Na wniosku należy złożyć odręczny podpis oraz wpisać imię i nazwisko posługując się alfabetem łacińskim.**

Istota czynności w postaci złożenia wniosku **wymaga osobistego działania** cudzoziemca, który ubiega się o rejestrację pobytu lub wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE. Oznacza to, iż wniosek musi być podpisany przez wnioskodawcę (samego cudzoziemca) nawet w przypadku, jeśli w postępowaniu jest on reprezentowany przez pełnomocnika. Wyjątki od tej zasady dotyczą jedynie sytuacji braku możliwości samodzielnego działania przez małoletnich albo ubezwłasnowolnionych całkowicie i pozostają bez wpływu na wniosek dotyczący cudzoziemca podejmującego lub kontynuującego w Polsce kształcenie na studiach wyższych.

Skompletowanie załączników wniosku

Cudzoziemiec powinien **przygotować się do wizyty w urzędzie** wojewódzkim w celu złożenia wniosku poprzez zgromadzenie wymaganej dokumentacji.

Na etapie składania wniosku w sprawie rejestracji pobytu obywatela UE, którego pobyt wynika z faktu odbywania studiów:

konieczne jest okazanie ważnego dokumentu podróży – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania

W razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, obywatel UE może przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób. Taka możliwość została przewidziana w art. 7a ustawy o wjeździe.

Nieprzedstawienie takiego dowodu stanowi brak formalny wniosku, który w przypadku nieuzupełnienia go po wezwaniu przez wojewodę prowadzącego sprawę w określonym terminie, spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Podstawę do takiego działania stanowi art. 64 § 2 K.p.a.

- **należy załączyć do wniosku zaświadczenia państwowej lub niepaństwowej szkoły wyższej o przyjęciu na studia**

Obowiązek przedstawienia takiego zaświadczenia wynika z § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie wniosków i dokumentów w sprawach pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli Unii Europejskiej i członków ich rodzin. Ww. rozporządzenie (ani żaden inny **akt wykonawczy**) **nie precyzuje treści ani formy tego zaświadczenia.**

Podobnie jak w przypadku studiów pobieranych przez obywateli państw trzecich w formie innej niż stacjonarna (por. 1B: Etapy procedury - Przygotowanie wniosku o udzielenie zezwolenia wraz z załącznikami) uznaje się, iż zaświadczenie to może odpowiadać zarówno co do treści, jak i formy, zaświadczeniu, którego wzór został określony w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie wzoru jednostki prowadzącej studia lub kształcenie w szkole doktorskiej lub o kontynuacji przez niego studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej (Dz.U. z 2018 r., poz. 1835).

- **należy załączyć do wniosku dokument potwierdzający objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym lub uprawnienia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,**

- **należy załączyć pisemne oświadczenie o posiadaniu wystarczających środków finansowych¹ do utrzymania siebie i członków rodziny tak, by nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej lub dowód potwierdzający ich posiadanie.**

Takim dowodem potwierdzającym posiadanie wystarczających środków finansowych może być w szczególności **karta kredytowa lub zaświadczenie**

¹ wyjaśnienie szerzej: Komunikat Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 02.07.2009 r. zawierającym wytyczne w celu skuteczniejszej transpozycji i stosowania dyrektywy 2004/38/WE w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (KOM (2009) 313)

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

o posiadaniu środków finansowych w banku lub innej instytucji finansowej, potwierdzone pieczęcią i podpisem upoważnionego pracownika tego banku lub instytucji, wystawione najpóźniej na miesiąc przed złożeniem wniosku o zarejestrowanie pobytu.

Ustawa o wjeździe ani żaden z aktów wykonawczych przyjętych do tej ustawy **nie precyzuje kwoty**, poniżej której należy stwierdzić, iż cudzoziemiec nie posiada wystarczających środków finansowych. Wynika to z faktu, iż art. 8 ust. 4 dyrektywy 2004/38/WE zabrania państwom członkowskim ustanawiania określonej kwoty, którą pośrednio lub bezpośrednio należałoby uznać za „wystarczające środki”, poniżej których możliwa byłaby automatyczna odmowa prawa pobytu. Organy państw członkowskich muszą uwzględnić osobistą sytuację danej osoby (tj. czy brak środków ma charakter tymczasowy) oraz środki na utrzymanie zapewniane przez osobę trzecią (np. rodzica, partnera). Środki nie muszą mieć formy regularnych wpływów. Mogą występować także w postaci zgromadzonego kapitału.

Dowody mają potwierdzać, iż wnioskodawca nie będzie stanowił nieracjonalnego obciążenia dla systemu pomocy społecznej w przyjmującym państwie członkowskim – oznacza to w praktyce, iż posiadane przez niego środki finansowe powinny przewyższać w ujęciu miesięcznym progi dochodowe ustanowione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1358) **na poziomie 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł – dla każdej z osób w rodzinie.**

Członkowie rodziny obywatela UE niebędący obywatelami UE przedstawiają ważny dokument podróży oraz dołączają do wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE:

- **5 aktualnych fotografii – pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania**

Fotografie powinny spełniać wymogi określone w § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wniosków i dokumentów w sprawach prawa pobytu na terytorium RP obywateli UE i członków ich rodzin, a zatem:

- nie być uszkodzone, być kolorowe, o dobrej ostrości, o wymiarach 35 mm x 45 mm,
- nie mogą być wykonane wcześniej niż w ciągu 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
- muszą przedstawiać wizerunek twarzy cudzoziemca od wierzchołka głowy do górnej części barków tak, aby twarz zajmowała 70-80% fotografii, na jednolitym jasnym tle, w pozycji frontalnej, patrzącego na wprost z otwartymi oczami, nieprzesłoniętymi włosami, z naturalnym wyrazem twarzy i zamkniętymi ustami, a także odwzorowują naturalny kolor jego skóry,
- muszą wyraźnie przedstawiać oczy cudzoziemca, a zwłaszcza jego źrenice, zaś linia oczu powinna być równoległa do górnej krawędzi fotografii.

W sytuacji, jeżeli wniosek dotyczy osoby z wrodzonymi lub nabytymi wadami narządu wzroku, fotografie dołączone do wniosku mogą przedstawiać tę osobę w okularach z ciemnymi szklami.

W przypadku osoby noszącej nakrycie głowy zgodnie z zasadami swojego

ETAPY PROCEDURY. PRZYGOTOWANIE WNIOSKU WRAZ Z ZAŁĄCZNIKAMI

wyznania, fotografie mogą przedstawiać tę osobę z nakryciem głowy. Nakrycie głowy nie może jednak zakrywać ani zniekształcać owalu twarzy.

Nieuzupełnienie braków formalnych wniosku w odpowiedzi na wezwanie organu (okazanie dokumentu podróży, załączenie fotografii) spowoduje pozostawienie wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE bez rozpoznania.

- **zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE**

Chodzi o zaświadczenie, które zostało wydane na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o wjeździe obywatelowi UE, z którym wnioskujący przebywa na terytorium RP.

- **W przypadku małżonka obywatela UE - dokument potwierdzający zawarcie związku małżeńskiego**
- **W przypadku zstępnych obywatela UE lub jego małżonka – dokument potwierdzający istnienie więzi rodzinnych oraz dokument potwierdzający wiek lub poświadczający pozostawanie na utrzymaniu obywatela UE lub jego małżonka**

W przypadku osób w wieku do 21 lat podejmujących studia w Polsce co do zasady spełnienia tego wymogu wystarczające będzie przedstawienie aktu urodzenia, który jednocześnie potwierdzi wiek, jak też pokrewieństwo z obywatelem UE. W przypadku cudzoziemców, którzy ukończyli 21 rok życia powinni oni przedstawić oświadczenie o pozostawaniu na utrzymaniu rodzica lub jego małżonka.

Należy pamiętać, że:

*Do wniosku należy dołączać **oryginały dokumentów lub potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów** (notarialnie lub przez pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym, ewentualnie przez pracownika urzędu wojewódzkiego w biurze podawczym, po okazaniu oryginałów). Dokumenty (poza dokumentem podróży), które zostały sporządzone w języku obcym powinny być przedstawione wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski. Wszelkie pisma i wnioski cudzoziemca lub jego pełnomocnika winny być sporządzane w języku polskim lub przedstawione wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem oraz podpisane odrębnie podpisem umożliwiającym identyfikację wnioskodawcy i jego adresu korespondencyjnego.*

ETAPY PROCEDURY. OSOBISTE STAWIENICTWO W CELU ZŁOŻENIA WNIOSKU

Postępowanie administracyjne w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy jest postępowaniem dwuinstancyjnym. W pierwszej instancji organem właściwym w sprawie udzielenia zezwolenia jest **wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca** – wojewoda¹ ten przyjmuje wniosek od cudzoziemca wraz z niezbędnymi załącznikami i prowadzi postępowanie w sprawie rejestracji pobytu obywatela UE lub wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE. Organem wyższego stopnia w stosunku do wojewody jest Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Żadania Szefa UdSC w zakresie postępowań w ww. sprawach realizuje Departament Legalizacji Pobytu.

Dane teleadresowe organów znajdują się w części 3.

Ustawa o wjeździe nakłada na obywatela UE oraz członka rodziny niebędącego obywatelem UE obowiązek osobistego złożenia wniosku o rejestrację pobytu lub o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE, co oznacza, iż jest **on zobowiązany do osobistego stawiennictwa w urzędzie** obsługującym wojewodę.

Omawiany obowiązek musi być zrealizowany przez cudzoziemca **nie tylko osobiście, ale również w określonym terminie** – konkretnie zaś nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od daty wjazdu na terytorium RP. Niezachowanie tego terminu może skutkować nałożeniem na obywatela UE oraz członków jego rodziny grzywny.

W trakcie osobistego stawiennictwa **członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wydaje się niezwłocznie zaświadczenie o złożeniu wniosku** w sprawie wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE (art. 21 ust. 2 ustawy o wjeździe).

¹ wydział spraw obywatelskich i cudzoziemców w urzędzie wojewódzkim właściwym ze względu na miejsce pobytu cudzoziemca, zaś w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim – Wydział Spraw Cudzoziemców.

ETAPY PROCEDURY. WSPÓŁPRACA Z ORGANEM W TOKU ROZPATRYWANIA WNIOSKU

Całość postępowania w sprawie stwierdzenia nabycia prawa pobytu trwającego dłużej niż 3 miesiące została przez ustawodawcę skonstruowana z założeniem, że wnioskodawca będzie musiał stawić się **w urzędzie wojewódzkim jedynie raz - przy złożeniu wniosku**. Przy odbiorze zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE lub karty pobytu członka rodziny obywatela UE cudzoziemiec może być zastępowany przez pełnomocnika. Pełnomocnik ten powinien dysponować dokumentem podróży cudzoziemca lub innym dokumentem potwierdzającym jego tożsamość i obywatelstwo, tak, by możliwe było jego okazanie w trakcie wizyty w urzędzie. Winien przedstawić także pełnomocnictwo (wraz z opłatą skarbową w wysokości 17 zł) uprawniające do odbioru zaświadczenia lub karty.

Ewentualne **dodatkowe wizyty mogą wynikać wyłącznie z przebiegu konkretnego postępowania**, zwłaszcza jeżeli istnieje konieczność przesłuchania cudzoziemca jako strony postępowania (w przypadku studentów, doktorantów i uczestników kursów przygotowawczych jest to w praktyce rzadkość, może mieć miejsce np. w przypadku podejrzeń dotyczących fikcyjności związku małżeńskiego). Jako stronie, cudzoziemcowi przysługuje prawo do odmowy składania wyjaśnień. W jego interesie leży jednak zniesienie wszelkich niejasności.

Należy pamiętać, że:

Zmieniając adres do doręczeń cudzoziemiec i ustanowiony pełnomocnik winni pamiętać o ciążącym na nich obowiązku powiadomienia organu o tym fakcie. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku pismo uważa się za doręczone pod dotychczasowym adresem (powraca do organu po dwukrotnym awizowaniu ze skutkiem doręczenia). Jeśli w toku postępowania cudzoziemiec opuści terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wówczas zobowiązany jest, by ustanowić pełnomocnika do doręczeń w kraju – tj. osobę, która w trakcie jego nieobecności odbierać będzie kierowaną do niego korespondencję.

ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY

Postępowania prowadzone w sprawie rejestracji pobytu obywatela UE oraz wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE posiadają uproszczony charakter, co oznacza, iż decyzja administracyjna w sprawie prawa pobytu na terytorium RP wydawana jest jedynie wówczas, gdy stwierdzone zostaną podstawy do odmowy zarejestrowania pobytu lub wydania karty pobytu.

Do takiej sytuacji dochodzi w przypadku, gdy:

- **Wnioskodawca nie spełnia warunków do rejestracji pobytu lub uzyskania karty pobytu członka rodziny obywatela UE**, np. nie posiada wystarczających środków na pokrycie kosztów utrzymania siebie i członków rodziny pozostających na jego utrzymaniu.
- **Jego pobyt stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego.**
- **Związek małżeński został zawarty z obywatelem UE dla pozorów.**

Odmowa zarejestrowania pobytu obywatela UE oraz odmowa wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE następuje w formie decyzji administracyjnej, od której służy odwołanie. Odwołanie wstrzymuje wykonanie decyzji, o ile nie został jej nadany rygor natychmiastowej wykonalności. **Odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni** od daty doręczenia decyzji **na piśmie do Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców za pośrednictwem organu wojewody**, który wydał decyzję odmowną. Szef UdSC stwierdzi uchybienie terminu do wniesienia odwołania, jeśli powyższy termin nie zostanie zachowany. W takim przypadku możliwe jest przywrócenie terminu do wniesienia odwołania na wniosek strony w trybie art. 58 § 1 i 2 K.p.a.

Odwołanie **nie wymaga szczegółowego uzasadnienia**, a do jego sformułowania nie jest niezbędny kontakt z profesjonalnym pełnomocnikiem. Wystarczy, że cudzoziemiec wyrazi w formie pisemnej swoje niezadowolenie w związku z wydaniem określonej treści decyzji. Cudzoziemiec może oczywiście powołać się na zidentyfikowane przez niego naruszenia prawa materialnego i proceduralnego, ale nawet jeśli tego nie uczyni, organ odwoławczy niezależnie dokona analizy materiału dowodowego i stwierdzi, czy do takich naruszeń doszło oraz, czy w istotny sposób wpłynęły na przebieg postępowania i wydane rozstrzygnięcie.

Czynność wniesienia **odwołania nie wymaga osobistego działania cudzoziemca**. Odwołanie może być wniesione przez osobą umocowaną do jego reprezentacji (zarówno podpisane, jak i złożone). Czynność ta nie wymaga także osobistego stawiennictwa w siedzibie wojewody (może zostać złożone za pośrednictwem operatora pocztowego), choć nie wyklucza możliwości złożenia odwołania w biurze podawczym wojewody.

Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców może:

- uznać zasadność rejestracji pobytu lub wydania karty pobytu - wówczas **uchyli zaskarżoną decyzję organu I instancji** i zleci te czynności, wyjaśniające w uzasadnieniu przyczyny uchylenia decyzji,
- stwierdzić prawidłowość ustaleń organu I instancji – wówczas **utrzyma zaskarżoną decyzję w mocy i szczegółowo wyjaśni swoje stanowisko**. Decyzja Szefa UdSC po jej doręczeniu **stanie się ostateczna w administracyjnym toku instancji**,
- stwierdzić, że decyzja została wydana z naruszeniem przepisów

ETAPY PROCEDURY. DECYZJA W SPRAWIE ORAZ EWENTUALNY TRYB ODWOŁAWCZY

postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie i przeprowadzić samodzielnie postępowanie wyjaśniające w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia sprawy lub przekazać akta sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji zlecając przeprowadzenie określonych czynności postępowania uzupełniającego.

O ile wojewoda nie stwierdzi podstaw do odmowy, powinien zarejestrować pobyt obywatela UE w zbiorze rejestrów, wykazu i ewidencji w sprawach cudzoziemców prowadzonym przez Szefa UdSC oraz wydać w następstwie rejestracji zaświadczenie o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE. Zarejestrowania pobytu i **wydania zaświadczenia** o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE wojewoda **dokonyuje niezwłocznie, zaś kartę pobytu** członka rodziny obywatela UE **wydaje nie później niż w terminie 6 miesięcy** od dnia złożenia wniosku.

Zaświadczenie potwierdza fakt dopełnienia formalności związanych z rejestracją przez obywatela UE pobytu na terytorium RP.

Karta pobytu potwierdza w okresie swojej ważności prawo do pobytu w Polsce członka rodziny obywatela UE nieposiadającego obywatelstwa unijnego. Karta pobytu wydawana jest na okres 5 lat, zaś w przypadku, gdy zamierzony okres pobytu obywatela UE, któremu członek rodziny towarzyszy na terytorium RP jest krótszy, wówczas wydawana jest na okres jego deklarowanego pobytu. Dokument ten uprawnia cudzoziemca, któremu został wydany, do wielokrotnego przekraczania granicy RP, bez konieczności posiadania wizy. Przy przekraczaniu granicy cudzoziemiec ten powinien legitymować się ważnym dokumentem podróży.

UPRAWNIENIA WYNIKAJĄCE ZE STATUSU OBYWATELA UE ORAZ CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE

Obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG), tj. Norwegii, Islandii i Lichtensteinu, oraz Konfederacji Szwajcarskiej, jak również członkowie ich rodzin korzystający z prawa do swobody przemieszczania się m.in.:

- są uprawnieni do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz wykonywania pracy i innej działalności zarobkowej w Polsce, na tych samych zasadach, co obywatele polscy,
- są uprawnieni do dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, na tych samych zasadach, co obywatele polscy,
- zachowują uprawnienia wynikające z posiadanego prawa jazdy, ubezpieczeń komunikacyjnych i dowodów rejestracyjnych (zasada wzajemnej uznawalności w państwach członkowskich UE i EFTA), z zastrzeżeniem, że obowiązek rejestracji pojazdu zachodzi po upływie 6 miesięcy od wjazdu.

LISTA KONTROLNA

DLA OBYWATELA UE PODEJMUJĄCEGO STUDIA

☒	ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM
☐	SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY REJESTRACJI POBYTU
☐	WYPEŁNIENIE WNIOSKU - ZGODNIE Z ZASADAMI, NA ODPOWIEDNIM FORMULARZU
☐	OSOBISTE ZŁOŻENIE WNIOSKU W TERMINIE
☐	OKAZANIE DOKUMENTU PODRÓŻY W CZASIE SKŁADANIA WNIOSKU
☐	ZAŁĄCZENIE ZAŚWIADCZENIA Z JEDNOSTKI PROWADZĄCEJ STUDIA
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO
☐	ZAŁĄCZENIE DOWODU POSIADANIA WYSTARCZAJĄCYCH ŚRODKÓW DO POKRYCIA KOSZTÓW UTRZYMANIA SIEBIE I CZŁONKÓW RODZINY TAK, BY NIE STANOWIĆ NIERACJONALNEGO OBCIĄŻENIA DLA SYSTEMU OPIEKI SPOŁECZNEJ
☐	ZAŁĄCZENIE PEŁNOMOCNICTWA WRAZ Z OPŁATĄ SKARBOWĄ (JEŚLI ZOSTAŁ USTANOWIONY PEŁNOMOCNIK)

DLA CZŁONKA RODZINY OBYWATELA UE BĘDĄCEGO OBYWATELEM PAŃSTWA TRZECIEGO

☒	ZAPOZNANIE SIĘ Z POUCZENIEM
☐	SPRAWDZENIE, CZY ISTNIEJĄ PODSTAWY DO ODMOWY WYDANIA KARTY POBYTU
☐	WYPEŁNIENIE WNIOSKU - ZGODNIE Z ZASADAMI, NA ODPOWIEDNIM FORMULARZU
☐	OSOBISTE ZŁOŻENIE WNIOSKU W TERMINIE
☐	OKAZANIE DOKUMENTU PODRÓŻY W CZASIE SKŁADANIA WNIOSKU
☐	PRZEDSTAWIENIE ZAŚWIADCZENIA O ZAREJESTROWANIU POBYTU OBYWATELA UE – WYDANEGO CZŁONKOWI RODZINY
☐	W PRZYPADKU MAŁŻONKA – ZAŁĄCZENIE ODPISU AKTU ZAWARCIA ZWIĄZKU MAŁŻEŃSKIEGO
☐	W PRZYPADKU DZIECKA OBYWATELA UE LUB JEGO MAŁŻONKA – DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY ISTNIENIE WIĘZI RODZINNYCH ORAZ DOKUMENT POŚWIADCZAJĄCY POZOSTAWANIE NA UTRZYMANIU OBYWATELA UNII EUROPEJSKIEJ LUB JEGO MAŁŻONKA
☐	ZAŁĄCZENIE PEŁNOMOCNICTWA WRAZ Z OPŁATĄ SKARBOWĄ (JEŚLI ZOSTAŁ USTANOWIONY PEŁNOMOCNIK)

PODSTAWOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI

- Akty prawne (ustawa o cudzoziemcach, ustawa o wjeździe, ich akty wykonawcze)
- Pouczenie o zasadach postępowania, przysługujących w związku z postępowaniem prawach i obowiązkach
- Strony internetowe prowadzone przez wydziały właściwe w sprawach cudzoziemców w urzędach wojewódzkich, przez Szefa UdSC (udsc.gov.pl/cudzoziemcy), przez Komendanta Głównego Straży Granicznej (strażgraniczna.gov.pl)
- Infolinie ww. organów oraz skrzynki podawcze informacji mailowej prowadzonej przez te organy (m.in. legalizacjapobytu@udsc.gov.pl)
- W toku postępowania – referent danej sprawy

Strony internetowe urzędów wojewódzkich, m.in.:

www.mazowieckie.pl/en/for-foreigners-1/518,For-Foreigners.html

Strona internetowa UdSC, m.in. informacje o procedurach, w tym w jęz. angielskim:

www.udsc.gov.pl/cudzoziemcy

Strona internetowa UdSC, m.in. dostępne formularze wniosków, w tym w jęz. angielskim:

www.cudzoziemcy.gov.pl

Strona internetowa UdSC, statystyki migracyjne, w tym w jęz. angielskim:

www.migracje.gov.pl

MIEJSCE NA NOTATKI

NAJWAŻNIEJSZE DANE KONTAKTOWE

Urząd do Spraw Cudzoziemców

urzędy wojewódzkie

DANE KONTAKTOWE DO URZĘDU DO SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Urząd do Spraw Cudzoziemców

ul. Taborowa 33, 02-699 Warszawa
tel. 22 601 75 14
fax. 22 601 74 19

e-mail: legalizacjapobytu@udsc.gov.pl
www.udsc.gov.pl
www.migracje.gov.pl
www.cudzoziemcy.gov.pl

DANE KONTAKTOWE DO WYDZIAŁÓW SPRAW CUDZOZIEMCÓW

Dolnośląski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Plac Powstańców Warszawy 1
50-951 Wrocław
tel. (71) 340 66 55
www.duw.pl

Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellońska 3
85-950 Bydgoszcz
tel. (52) 349 72 40
www.bydgoszcz.uw.gov.pl

Lubelski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Spokojna 4
20-914 Lublin
tel. (81) 742 44 26
www.lublin.uw.gov.pl

Lubuski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wielkopolski
tel. (95) 711 57 09
www.lubuskie.uw.gov.pl

Łódzki Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Piotrkowska 103
90-425 Łódź
tel. (42) 664 17 04
www.lodz.uw.gov.pl

Małopolski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Przy Rondzie 6
31-547 Kraków
tel. (12) 422 31 05
www.malopolska.uw.gov.pl

Mazowiecki Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Cudzoziemców

ul. Marszałkowska 3/5
00624, Warszawa
tel. (22) 695 65 75
www.mazowieckie.pl

Opolski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Piastowska 14
45-082 Opole
tel. (77) 452 45 02
www.opole.uw.gov.pl

Podkarpacki Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów
tel. (17) 867 19 15
www.rzeszow.uw.gov.pl

Podlaski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Mickiewicza 3
15-213 Białystok
tel. (85) 743 93 80
www.bialystok.uw.gov.pl

Pomorski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk
tel. (58) 307 74 27
www.gdansk.uw.gov.pl

Śląski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice
tel. (32) 207 73 28
www.katowice.uw.gov.pl

Świętokrzyski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce
tel. (41) 342 12 37
www.kielce.uw.gov.pl

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki /Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

Al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 7/9
10-575 Olsztyn
tel. (89) 523 23 62
www.uw.olsztyn.pl

Wielkopolski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Pi Wolności 17
61-739 Poznań
tel. (61) 854 17 21
www.poznan.uw.gov.pl

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców

ul. Wały Chrobrego 4
70-502 Szczecin
tel. (91) 430 34 00
www.szczecin.uw.gov.pl

4

FRAGMENTY REGULACJI

A

WYBÓR PRZEPISÓW USTAWY
O CUDZOZIEMCACH

Art. 8.

1. Wnioski w sprawach uregulowanych w ustawie sporządza się w języku polskim.
2. Dokumenty sporządzone w języku obcym, służące za dowód w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski, dokonany przez tłumacza przysięgłego.

Art. 9.

1. W sprawach uregulowanych w ustawie pisma doręcza się osobom fizycznym pod wskazanym przez nie adresem albo w każdym miejscu, w którym się adresata zastanie.
3. W razie wyjazdu *cudzoziemca* za granicę stosuje się przepisy art. 40 § 4 i 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149, 650, 1544 i 1629), zwanej dalej „Kodeksem postępowania administracyjnego”.

Art. 10.

W toku postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy nie stosuje się art. 73 § 1 i 1a, art. 79 oraz art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli *cudzoziemiec* będący stroną postępowania przebywa za granicą i nie ustanowił pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 98.

1. Zezwolenia na pobyt czasowy *cudzoziemcowi* udziela się albo - w przypadkach, o których mowa w art. 160, art. 181 i art. 187 - można udzielić na jego wniosek, jeżeli spełnia wymogi określone ze względu na deklarowany cel pobytu, a okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, uzasadniają jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Art. 99.

1. *Cudzoziemcowi* odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, gdy w dniu złożenia wniosku o udzielenie tego zezwolenia:

- 1) posiada zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub
- 2) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy Schengen upoważniającej tylko do wjazdu na to terytorium wydanej w celu, o którym mowa w art. 60 ust. 1 pkt 23, lub
- 3) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy, udzielonego w przypadkach, o których mowa w art. 181 ust. 1, lub
- 4) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zgody na pobyt tolerowany lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych albo w związku z udzieleniem mu azylu, ochrony uzupełniającej lub ochrony czasowej lub nadaniem mu statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 5) ubiega się o udzielenie ochrony międzynarodowej lub o udzielenie azylu, lub
- 6) jest zatrzymany, umieszczony w strzeżonym ośrodku lub w areszcie dla *cudzoziemców* lub stosuje się wobec niego środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, lub
- 7) odbywa karę pozbawienia wolności lub jest tymczasowo aresztowany, lub
- 8) przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po tym, jak został zobowiązany do powrotu, i nie upłynął jeszcze termin dobrowolnego powrotu określony w decyzji o zobowiązaniu *cudzoziemca* do powrotu, także w przypadku przedłużenia tego terminu, lub
- 9) jest obowiązany opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadkach, o których mowa w art. 299 ust. 6, lub
- 10) przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
- 11) (uchylony).
- 1a. Poza przypadkami, o których mowa w ust. 1, *cudzoziemcowi* odmawia się wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, gdy przy składaniu wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia albo w terminie, o którym mowa w art. 106 ust. 5, nie złożył odcisków linii papilarnych w celu wydania karty pobytu.
2. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się w przypadku wniosku o udzielenie *cudzoziemcowi* zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia z rodziną.

Art. 100.

1. Udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy odmawia się *cudzoziemcowi*, gdy:

1) nie spełnia on wymogów udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu lub okoliczności, które są podstawą ubiegania się o to zezwolenie, nie uzasadniają jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 3 miesiące lub

2) obowiązuje wpis danych *cudzoziemca* do wykazu *cudzoziemców*, których pobyt jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niepożądany, lub

3) jego dane znajdują się w Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu, lub

4) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego lub zobowiązania wynikające z postanowień ratyfikowanych umów międzynarodowych obowiązujących Rzeczpospolitą Polską, lub

5) w postępowaniu w sprawie udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy:

a) złożył on wniosek zawierający nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje lub dołączył do niego dokumenty zawierające takie dane lub informacje, lub

b) zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego, lub

6) zalega z uiszczeniem podatków, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskał przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub

7) nie zwrócił kosztów związanych z wydaniem i wykonaniem decyzji o zobowiązaniu *cudzoziemca* do powrotu, które zostały pokryte z budżetu państwa, lub

8) podlegając obowiązkowi leczenia na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie wyraża zgody na to leczenie, lub

9) złożył wniosek podczas nielegalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przebywa na tym terytorium nielegalnie.

2. *Cudzoziemcowi* można odmówić udzielenia kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 113, jeżeli wniosek o udzielenie kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy złożył przed upływem 1 roku od upływu okresu ważności poprzedzającego go zezwolenia albo od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia na pobyt czasowy stała się ostateczna.

Art. 101.

Zezwolenie na pobyt czasowy cofa się *cudzoziemcowi*, gdy:

1) ustał cel pobytu, który był powodem udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, lub

2) przestał on spełniać wymogi udzielenia mu zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na deklarowany cel pobytu, lub

3) wystąpiła przynajmniej jedna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 1 pkt 2 lub 4-8.

Art. 102.

Zezwolenie na pobyt czasowy wygasa z mocy prawa z dniem uzyskania przez *cudzoziemca* kolejnego zezwolenia na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE lub obywatelstwa polskiego.

Art. 104.

1. Zezwolenia na pobyt czasowy, z wyjątkiem zezwoleń, o których mowa w art. 139a ust. 1 i art. 139o ust. 1, udziela lub odmawia jego udzielenia wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu *cudzoziemca*, w drodze decyzji.

2. Zezwolenie na pobyt czasowy cofa wojewoda, który go udzielił, w drodze decyzji.

3. Jeżeli zezwolenia na pobyt czasowy udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji, zezwolenie to cofa wojewoda, który orzekał w sprawie udzielenia tego zezwolenia w pierwszej instancji.

Art. 105.

1. *Cudzoziemiec*, z wyjątkami określonymi w art. 139l ust. 1 i art. 139t ust. 1, składa wniosek o udzielenie mu zezwolenia na pobyt czasowy osobiście, nie później niż w ostatnim dniu jego legalnego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Jeżeli wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy nie został złożony przez *cudzoziemca* osobiście, wojewoda wzywa go do osobistego stawiennictwa w terminie nie krótszym niż 7 dni pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania.

Art. 106.

2. Składając wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, *cudzoziemiec* przedstawia ważny dokument podróży i dołącza do wniosku:

1) aktualne fotografie;

2) dokumenty niezbędne do potwierdzenia danych zawartych we wniosku i okoliczności uzasadniających ubieganie się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy.

3. W szczególnie uzasadnionym przypadku, gdy *cudzoziemiec* nie posiada ważnego dokumentu podróży i nie ma możliwości jego uzyskania, może przedstawić inny dokument potwierdzający tożsamość.

4. Od *cudzoziemca* ubiegającego się o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy pobiera się odciski linii papilarnych.

Art. 108.

1. Jeżeli termin na złożenie wniosku o udzielenie *cudzoziemcowi* zezwolenia na pobyt czasowy został zachowany i wniosek nie zawiera braków formalnych lub braki formalne zostały uzupełnione w terminie:

1) wojewoda umieszcza w dokumencie podróży *cudzoziemca* odcisk stempla potwierdzającego złożenie wniosku o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy;

2) pobyt *cudzoziemca* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się za legalny od dnia złożenia wniosku do dnia, w którym decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy stanie się ostateczna.

2. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się w razie zawieszenia postępowania w sprawie udzielenia *cudzoziemcowi* zezwolenia na pobyt czasowy na wniosek strony.

Art. 113.

1. *Cudzoziemiec*, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy, zawiadamia wojewodę, który udzielił tego zezwolenia, w terminie 15 dni roboczych, o ustaniu przyczyny udzielenia zezwolenia.

2. Jeżeli zezwolenia na pobyt czasowy udzielił Szef Urzędu w drugiej instancji, zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, kieruje się do wojewody, który orzekł w sprawie udzielenia tego zezwolenia w pierwszej instancji.

Art. 144.

1. Zezwolenia na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo w szkole doktorskiej udziela się *cudzoziemcowi*, gdy celem jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest podjęcie lub kontynuacja studiów stacjonarnych lub kształcenia w szkole doktorskiej, zwanych dalej „studiami”, także wtedy, gdy studia te stanowią kontynuację lub uzupełnienie studiów podjętych przez *cudzoziemca* na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, oraz gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

1) *cudzoziemiec* przedłoży:

a) zaświadczenie jednostki prowadzącej studia o przyjęciu na studia lub o kontynuacji studiów,

b) dowód uiszczenia opłaty, jeżeli podejmuje lub kontynuuje studia odpłatne;

2) *cudzoziemiec* posiada:

a) ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

b) wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów utrzymania i podróży powrotnej do państwa pochodzenia lub zamieszkania albo kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, oraz kosztów studiów.

1a. Wysokość miesięcznych środków finansowych, które *cudzoziemiec* posiada na pokrycie kosztów utrzymania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, jest wyższa niż wysokość dochodu uprawniającego do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w odniesieniu do *cudzoziemca* oraz każdego członka rodziny pozostającego na jego utrzymaniu.

2. Zezwolenia w celu kształcenia się na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia lub jednolitych studiach magisterskich albo kształcenia się w szkole doktorskiej udziela się także *cudzoziemcowi*, który zamierza odbyć kurs przygotowawczy do podjęcia nauki na tych studiach i spełnia warunki określone w ust. 1.

Art. 145.

1. Pierwszego zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ust. 1, *cudzoziemcowi*, który podejmuje studia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na pierwszym roku, udziela się na okres 15 miesięcy.

2. Jeżeli okoliczność będąca podstawą ubiegania się o zezwolenie, o którym mowa w art. 144 ust. 1, uzasadnia pobyt *cudzoziemca* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres krótszy niż 1 rok, pierwszego zezwolenia *cudzoziemcowi*, który podejmuje studia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na pierwszym roku, udziela się na czas trwania roku akademickiego lub studiów przedłużony o 3 miesiące.

3. Zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ust. 1, w okolicznościach, o których mowa w art. 144 ust. 2, udziela się na okres trwania kursu przygotowawczego do podjęcia

nauki w celu kształcenia się na studiach przedłużony o 3 miesiące.

4. Kolejnego zezwolenia, o którym mowa w art. 144, udziela się na okres studiów lub na okres kursu przygotowawczego do podjęcia nauki na tych studiach przedłużony o 3 miesiące, nie dłuższy jednak niż 3 lata.

Art. 147.

Poza przypadkami, o których mowa w art. 100 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9, *cudzoziemcowi* odmawia się udzielenia zezwolenia, o którym mowa w art. 144, gdy:

1) posiada zezwolenie na pobyt czasowy w celu podjęcia lub kontynuacji studiów lub szkolenia zawodowego, o którym mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 lit. b, lub

2) wykonuje pracę lub prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że ubiega się o udzielenie mu kolejnego zezwolenia, o którym mowa w art. 144.

Art. 148.

1. Poza przypadkami, o których mowa w art. 100 ust. 1, *cudzoziemcowi* można odmówić udzielenia kolejnego zezwolenia, o którym mowa w art. 144, gdy nie zaliczył roku studiów w określonym terminie.

2. Poza przypadkami, o których mowa w art. 101, *cudzoziemcowi* można cofnąć kolejne zezwolenie, o którym mowa w art. 144, gdy nie zaliczył roku studiów w określonym terminie.

Art. 148a.

1. Zaświadczenie, o którym mowa w art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a, zawiera następujące dane lub informacje dotyczące cudzoziemca:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) obywatelstwo;
- 4) numer dokumentu tożsamości i nazwę państwa, które go wydało;
- 5) nazwę i adres jednostki prowadzącej studia;
- 6) termin rozpoczęcia kształcenia na studiach;
- 7) okres kształcenia na studiach, na jaki cudzoziemiec został przyjęty;
- 8) kierunek studiów, a w przypadku szkoły doktorskiej - dyscypliny naukowe albo artystyczne;
- 9) określenie rodzaju studiów i informację o ich odpłatności.

2. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 144 ust. 1 pkt 1 lit. a, mając na uwadze konieczność uzyskania informacji niezbędnych do wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 144 ust. 1, oraz ujednolicenia danych zawartych w zaświadczeniu i jego formy.

Art. 149.

1. Postępowanie w sprawie udzielenia *cudzoziemcowi* zezwolenia, o którym mowa w art. 144, prowadzi się z uwzględnieniem terminu rozpoczęcia nauki przewidzianego programem studiów oraz w sposób ułatwiający przyjmowanie *cudzoziemców*, którzy uczestniczą w programach Unii Europejskiej, służących przemieszczaniu do Unii Europejskiej jako obszaru docelowego lub w obrębie Unii Europejskiej, w celu podjęcia lub kontynuowania studiów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. O udzieleniu *cudzoziemcowi* zezwolenia, o którym mowa w art. 144, wojewoda zawiadamia rektora uczelni lub kierownika innej jednostki prowadzącej studia, wskazanej przez *cudzoziemca* we wniosku o udzielenie mu tego zezwolenia.

3. Rektor uczelni lub kierownik innej jednostki prowadzącej studia niezwłocznie zawiadamia pisemnie wojewodę, który udzielił *cudzoziemcowi* zezwolenia, o którym mowa w art. 144, o skreśleniu cudzoziemca z listy studentów, a także o niezaliczeniu roku studiów w określonym terminie.

Art. 187 pkt 1 lit. a

Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności można udzielić *cudzoziemcowi*, jeżeli zamierza na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podjąć lub kontynuować naukę.

Art. 188

3. W przypadkach, o których mowa w art. 187, zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności można udzielić, jeżeli *cudzoziemiec*, o którym mowa w art. 187:

1) pkt 1-3, 5 lub 8, posiada ubezpieczenie zdrowotne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub potwierdzenie pokrycia przez ubezpieczyciela kosztów leczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) pkt 1 lit. a, posiada wystarczające środki finansowe na pokrycie kosztów nauki, utrzymania i powrotu;

4) pkt 1-3, 5 lub 8, ma zapewnione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania;

Art. 190.

Zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności *cudzoziemcowi* udziela się na okres:

2) nauki lub szkolenia zawodowego, nie na dłużej jednak niż na okres 1 roku - w przypadku, o którym mowa w art. 187 pkt 1.

4

FRAGMENTY REGULACJI

B

WYBÓR PRZEPISÓW USTAWY O WJEŹDZIE

Art. 7.

1. Wnioski w sprawach uregulowanych w ustawie sporządza się w języku polskim i składa na formularzach.
2. Dokumenty sporządzone w języku obcym, dołączane do wniosków w sprawach uregulowanych w ustawie, składa się wraz z ich tłumaczeniem na język polski, sporządzonym przez tłumacza przysięgłego.

Art. 7a.

W postępowaniach w sprawach uregulowanych w ustawie obywatel UE lub członek rodziny obywatela UE w razie braku możliwości okazania dokumentu podróży lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, mogą przedstawić inny dowód niż dokument urzędowy, który pozwoli potwierdzić ich tożsamość i obywatelstwo w niebudzący wątpliwości sposób.

Art. 15.

1. Bez konieczności zachowania warunków pobytu określonych w niniejszym rozdziale na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może przebywać:

- 1) obywatel UE i członek rodziny niebędący obywatelem UE - przez okres do 3 miesięcy;
- 2) obywatel UE, który wjechał na to terytorium w celu poszukiwania pracy - przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, chyba że po upływie tego okresu wykaże, że aktywnie kontynuuje poszukiwanie pracy i ma rzeczywiste szanse na zatrudnienie.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1:

- 1) obywatel UE jest obowiązany posiadać ważny dokument podróży albo inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo;
- 2) członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany posiadać ważny dokument podróży.

Art. 16.

1. Obywatelowi UE przysługuje prawo pobytu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, w przypadku gdy spełnia jeden z następujących warunków:

1) jest pracownikiem lub osobą pracującą na własny rachunek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) posiada wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej, oraz:

a) jest objęty powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym,

b) jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.) albo

c) posiada prywatne ubezpieczenie zdrowotne, pokrywające wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku;

3) studiuje lub odbywa szkolenie zawodowe w Rzeczypospolitej Polskiej oraz:

a) posiada wystarczające środki finansowe do utrzymania siebie i członków rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tak aby nie stanowić obciążenia dla pomocy społecznej,

b) jest objęty powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym,

c) jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji w rozumieniu art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych albo

d) posiada prywatne ubezpieczenie zdrowotne, pokrywające wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z potrzebą pomocy medycznej lub leczeniem szpitalnym, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku;

4) jest małżonkiem obywatela polskiego.

Art. 20.

1. Jeżeli pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej trwa przez okres dłuższy niż 3 miesiące, obywatel UE jest obowiązany zarejestrować swój pobyt, a członek rodziny niebędący obywatelem UE jest obowiązany uzyskać kartę pobytu członka rodziny obywatela UE.

Art. 21.

1. Zarejestrowanie pobytu następuje na wniosek obywatela UE, a wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE - na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2. Wniosek składa się osobiście, nie później niż w następnym dniu po upływie 3 miesięcy od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Wymóg osobistego złożenia wniosku nie dotyczy małoletniego.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty lub pisemne oświadczenia potwierdzające spełnianie warunków pobytu określonych w niniejszym rozdziale, a w przypadku wniosku o wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE - także fotografie.

4. Przy składaniu wniosku o zarejestrowanie pobytu lub wydanie karty pobytu członka rodziny obywatela UE okazuje się ważny dokument podróży. Obywatel UE może okazać inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.

5. Członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE wydaje się niezwłocznie zaświadczenie o złożeniu wniosku.

Art. 22.

Zarejestrowanie pobytu i wydanie zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE dokonuje się niezwłocznie, a kartę pobytu członka rodziny obywatela UE wydaje się nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, albo w tych terminach odmawia się zarejestrowania pobytu lub wydania karty.

Art. 31.

1. Obywatelowi UE odmawia się zarejestrowania pobytu, a członkowi rodziny niebędącemu obywatelem UE odmawia się wydania karty pobytu członka rodziny obywatela UE, w przypadku gdy:

- 1) nie zostały spełnione warunki pobytu określone w niniejszym rozdziale lub
- 2) pobyt obywatela UE lub członka rodziny niebędącego obywatelem UE na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanowi zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 38.

Odmowa lub unieważnienie zarejestrowania pobytu, odmowa wymiany zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, odmowa wydania lub wymiany oraz unieważnienie karty pobytu członka rodziny obywatela UE następują w drodze decyzji.

Art. 39.

1. Organem właściwym w sprawach zarejestrowania pobytu lub unieważnienia zarejestrowania pobytu, wymiany lub wydania nowego zaświadczenia o zarejestrowaniu pobytu obywatela UE, wydania, wymiany lub unieważnienia karty pobytu członka rodziny obywatela UE jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela UE.

2. Organem właściwym w sprawach wydania, wymiany lub unieważnienia karty pobytu członka rodziny obywatela UE w przypadku, o którym mowa w art. 19 ust. 2 i 3, jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu członka rodziny.

Art. 42.

Obywatel UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 43.

Członek rodziny niebędący obywatelem UE nabywa prawo stałego pobytu po upływie 5 lat nieprzerwanego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z obywatelem UE.

Art. 44.

1. Członek rodziny będący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 1, nabywa prawo stałego pobytu.

2. Członek rodziny niebędący obywatelem UE, który przebywał na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nieprzerwanie przez okres 5 lat i który zachował prawo pobytu na podstawie art. 19 ust. 2 lub 3, nabywa prawo stałego pobytu.

Art. 49.

1. Wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu następuje na wniosek obywatela UE, a karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE - na wniosek członka rodziny niebędącego obywatelem UE.

2. Wniosek składa się osobiście. Wymóg osobistego złożenia wniosku nie dotyczy małoletniego.

3. Członek rodziny niebędący obywatelem UE składa wniosek o wydanie karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE przed upływem terminu ważności karty pobytu członka rodziny obywatela UE.

4. Do wniosku dołącza się fotografie.

5. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu potwierdzającego prawo stałego pobytu lub karty stałego pobytu członka rodziny obywatela UE okazuje się ważny dokument podróży. Obywatel UE może okazać inny ważny dokument potwierdzający jego tożsamość i obywatelstwo.